

Mestská časť bola domovom ministrov aj predsedov vlád

Tam, kde žijú prezidenti

Text: Lucia Marcinátová

Prezident, premiér, minister či poslanec národnej rady. Dúbravka je „úrodná“ na politikov. Ved', ktorá mestská časť sa môže pochváliť, že bola domovom dvoch prezidentov? Byť na dúbravskom sídlisku nechce opustiť ani nový predseda vlády Eduard Heger.

V Dúbravke som vyrastal, poznám ju a býva sa nám tu s rodinou výborne. Prezradil nám v rozhovore súčasný slovenský premiér Eduard Heger. Mestskú časť, tak ako aj celé Slovensko, vníma ako bezpečnú krajinu. Býva blízko Domu kultúry Dúbravka.

Predseda vlády bol s Dúbravkou spojený aj ako žiak Základnej školy Sokolíkova či svojou niekdajšou prácou asistenta manažéra v niekdajšej reštaurácii Sloník.

V roku 1913 sa v mestskej časti narodil aj dlhoročný československý prezident v období socializmu Gustáv Husák, ktorý bol vo funkcii 1975-1989. Býval tu i prvý prezident samostatnej Slovenskej republiky a minister financií Michal Kováč. Po oboch prezidentoch boli v Dúbravke istý čas pomenované aj krčmy.

Tá tradičná - U Husáka, sídlila na Jadranskej ulici. Nechýbal v nej ani veľký obraz tejto kontroverznej postavy slovenských dejín. Podobizeň Husáka tu visela na stene aj po tom, čo sa krčma už volala Dúbravský dvor. Podnik U Kováča fungoval istý čas neďaleko na Koprivnickej ulici. Zavreli ho v roku 2006.

Dúbravka je tiež domovom bývalého predsedu vlády Jána Čarnogurského. Ten kandidoval aj v prezidentských voľbách v roku 2014. Žil tu aj 2. predseda vlády SR Jozef Moravčík

Viac na str. 2 – 3

Pripravuje sa Dúbravský festival remesiel aj juniáles

Leto bude kultúrne aj táborové

Po siedmich mesiacoch sa skončil núdzový stav, vláda spolu s ním zrušila aj zákaz vychádzania. Prebúda sa kultúra, športové kluby začínajú trénovať, ožívajú podujatia. Mestská časť Bratislava-Dúbravka pripravuje Kultúrne leto a v rámci neho aj premietania filmov pod holým nebom pred kultúrnym domom.

Akýmsi predskokanom Kultúrneho leta v mestskej časti bude Dúbravský festival remesiel. „Podujatie pred Domom kultúry Dúbravka je naplánované na posledný júnový víkend a bude spojené aj s Čerešňovým juniálesom,“ približuje Ľubo Navrátil, vedúci oddelenia kultúry, ktorý patrí i k hlavným organizátorom denného letného tábora umeleckých remesiel ÚLET.

Počas prázdnin zaplní ÚLET deťmi a tvorením Dom kultúry Dúbravka. Patriť mu majú štyri augustové týždne. Futbalové, atletické, tanečné, gymnastické i pátračské či horolezecké. Ponuka denných letných táborov v mestskej časti je pestrá. Organizujú ich počas prázdnin jednotlivé kluby či centrá. Dúbravské

noviny pripravili prehľad ponuky denných táborov v mestskej časti a rozbehli tiež spoluprácu s Centrom voľného času Klokan, ktoré funguje v školskej budove na Batkovej. Klokan na stránke svojich „novín“ predstaví bližšie svoju činnosť, pozve na podujatia, návštevu...

(lum)

Viac na stranách 14-15

Dokázali sme sa zmobilizovať k veľkej akcii. Táto mobilizácia má i širší duchovný rozmer

Cesta do premiárskeho kresla bola rýchla

Prvýkrát nás kontaktoval pred parlamentnými voľbami v roku 2020, objednal si inzerciu v Dúbravských novinách. Po voľbách sme s ním urobili rozhovor ako s novým ministrom financií. V apríli tohto roka si s niekdajším predsedom vlády vymenili posty a do premiárskeho kresla si tak sadol Dúbravčan EDUARD HEGER. Sťahovať sa vraj neplánuje. Prekvapilo nás, že v Dúbravke niekedy pracoval, a to v reštaurácii Sloník, a jeho mama ako vedúca dúbravského kultúrneho strediska.

Aj ako nový predseda vlády bývate v dúbravskom paneláku. Pre Denník SME ste sa vyjadrili, že sťahovanie neplánujete. Ako sa vám býva v Dúbravke? Cítite sa tu aj ako premiér komfortne, bezpečne?

V Dúbravke som vyrástol, poznám ju veľmi dobre a býva sa nám tu celej rodine výborne. Aj preto som sa vyjadril, že sťahovať sa neplánujeme. Je to krásna mestská časť. Z hľadiska bezpečnosti si myslím, že nielen Dúbravka, ale aj Slovensko, je vo všeobecnosti bezpečná krajina.

Aká bola vaša cesta do premiárskeho kresla? Ako vznikla dohoda s Igorom Matovičom o výmene vašich miest „postov“?

Bola to veľmi rýchla cesta, všetko sa to udialo náhle. Igor sa rozhodol urobiť štátnické gesto, aby upokojil situáciu na Slovensku.

V rozhovore pred Denník N prekvapila informácia, že ste pracovali aj ako asistent manažéra v reštaurácii Sloník. Išlo o kultový podnik na Gallayovej. Ako si na toto obdobie a prácu spomínate?

Bola to skvelá skúsenosť. Naučil som sa tam počúvať rôzne názory, práca s ľuďmi má vždy svoje čaro.

Častým návštevníkom Sloníka bol napríklad hudobník a dramaturg Dežo Ursiny, ktorý žil a tvoril na Fedákovej 24 oproti Sloníku, alebo aj básnik Ivan Štrpka. Pamätáte si ich, prípadne iných hostí, „štamgastov“?

Tak, ako hovoríte, do tejto reštaurácie prichádzali ľudia z okolitých domov, bola tam veľmi dobrá atmosféra i priateľské vzťahy. Aj preto bola taká obľúbená. Dá sa povedať, že väčšina hostí boli štamgasti.

Mnoho ľudí dnes inklinuje k extrémizmu. Sympatizovali ste niekedy s radikálnymi myšlienkami?

Nikdy som nesympatizoval s extrémistickým svetonázorom. Je škoda, keď sa ľudia utiekajú k extrémizmu. Prejavuje to ich nespokojnosť voči veciam, ktoré nie sú v poriadku. Preto by aj štát mal riešiť príčiny a nie iba následky.

Ako minister financií ste boli pozrieť napríklad počas prvého celoplošného testovania prácu a organizáciu odborných tímov na Základnej škole Pri kríži. Ako vnímate dúbavské vedenie, prácu mestskej časti?

Prácu starostu Martina Zaťoviča oceňujem. Je výborným starostom. O Dúbravku sa stará zo záujmom, dokázal mnohé veci posunúť k lepšiemu. Od zveľadovania verejného priestoru, športovísk, detských ihrísk, zabezpečenia starostlivosti pre seniorov. Nesmierne oceňujem jeho kladný prístup aj v čase pandémie.

Ako vnímate dnes - s odstupom času, toto hromadné testovanie a ako súčasné testovanie?

Hromadné testovanie sa pozitívne prejavilo tlmením šírenia nákazy. Zároveň sme sa ako štát, založený na decentralizácii moci, dokázali zmobilizovať k veľkej akcii, ktorá pokračuje masovým očkovaním. Dovolím si tvrdiť, že táto mobilizácia má i širší duchovný rozmer. V ťažkých chvíľach sa dokážu životaschopné národy zoceliť. A my sme preukázali životaschopnosť.

Ste absolventom Základnej školy Sokolíkova, kam ste prestúpili pre výučbu nemeckého jazyka. Boli ste spolužiakom napríklad speváčky Darinky Rolincovej. Ako si na školu spomínate? Chystáte sa Sokolíčku pozrieť, navštíviť?

Na Základnú školu Sokolíkova mám veľmi dobré spomienky. Vždy, keď sa stretnem s niektorým spolužiakom, radi si zaspomíname na všetky tie zážitky, učiteľov a učiteľky. Investovali do nás veľa a dovolím si povedať, že aj Sokolíkova má podiel na mojom úspechu. Preto ju aj rád navštívim, ak mi to pracovný program dovolí.

Ste vyštudovaný ekonóm, boli ste ministrom financií. V akej finančnej kondícii je aktuálne Slovensko? Čo čaká Igora Matoviča na tomto poste?

Slovensko, žiaľ, nebolo na takúto krízu pripravené ani po finančnej stránke. Dlhé roky sme hovorili vtedajším vládam, že je potrebné odkladať si na horšie časy, ako to robila napríklad Česká republika či Nemecko. To sa však na Slovensku nestalo. Ak by vlády Roberta Fica a Petra Pellegriniho iba plnili plány, ktoré si sami dali, malo by Slovensko pred krízou o 9 miliárd eur viac. Preto aj masívna pomoc, ktorú naša vláda poskytla občanom na uchovanie 500-tisíc pracovných miest, spôsobila nárast dlhu. A z toho dôvodu aj ekonómovia tak často hovoria, že po kríze sa treba sústrediť na zníženie dlhu, aby sme neohrozili financovanie štátu.

Okrem ministra financií ste zastupovali istý čas aj ministra zdravotníctva práve v tomto neľahkom čase boja s pandemiou. Myslíte, že vláda zvláda, zvládala boj a riadenie pandémie? Alebo jej nezvládanie a chaos dovedol vládu k pádu?

Pandémia zastihla celú Európu, môžeme povedať, že celý svet nepripravený. Opatrenia, ktoré sme ako vláda museli zavádzať, aby sme ochránili zdravie a životy občanov, neboli nikomu príjemné. V takýchto chvíľach je dôležité, aby vláda bola jednotná. Smutné bolo, že z boja proti pandémie sa stala politická téma. Opozícia ju zneužívala na politický boj a podnecovala ľudí k nerešpektovaniu opatrení. Keď zoberieme do úvahy, v akom stave sme prebrali štát v roku 2020, je malý zázrak, že sme to takto ustáli. Mám na mysli bezprecedentnú pomoc ekonomike, občanom v núdzi, plošné testovanie, masové očkovanie, spoluprácu samosprávy s vládou. Je ale potrebné pozerať sa dopredu. Máme pred sebou veľké výzvy, ale taktiež sme získali silný mandát od ľudí, máme silnú vládu, silný parlament a odhodlanie zmeniť Slovensko na vyspelú krajinu, ktorou si právom zaslúži byť.

Vaši rodičia pracovali v kultúre. Je vám blízka kultúra? Poznáte niektoré dúbavské podujatia?

Áno, kultúra je mi blízka (úsmev). Vďaka rodičom som sa v skorej mladosti stretol s vtedajšími osobnosťami verejného života. Moja mama bola vedúca v kultúrnom stredisku v Dúbravke a otec zas riaditeľom kultúrneho strediska v Starom Meste. Veľakrát dávali priestor začínajúcim umelcom, či už sochárom, maliarom alebo aj kapelám, ktoré sú dnes už dobre známe. Priznám sa, že dúbavské kultúrne podujatia z dôvodu pracovnej vyťaženia nestíham navštevovať, ale pred domom máme amfiteáter. Viem, že mávame v Dúbravke rôzne koncerty počas letných prázdnin. Keď prebieha Kultúrne leto, manželka s deťmi ich rada navštevuje.

Poznáte Dúbavské noviny? Čo rád čítate?

Dúbavské noviny nám chodia pravidelne do schránky. Obzvlášť manželka si ich vždy rada prečíta. Žiaľ, okrem pracovných vecí mi na čítanie všeobecne nezostáva veľa času. No keď už, tak si rád prečítam články, ktoré ma posúvajú odborne aj osobnostne vpred.

Ktorí štátnici, politici, prezidenti boli a sú spätí s našou mestskou časťou? Ktorí tu žili a žijú?

Gustáv Husák (1913 – 1991)

Prezident Československej socialistickej republiky, generálny tajomník KSČ, kontroverzná postava slovenských dejín a dúbavský rodák súčasne. Pochovaný je na dúbavskom cintoríne. Na čelo KSČ sa dostal v roku 1968, do roku 1987 bol jej generálnym tajomníkom.

Michal Kováč (1930 – 2016)

V Dúbravke žil aj prvý prezident súčasnej Slovenskej republiky. Michal Kováč bol bankár, politik. Od roku 1989 bol poslancom Snemovne ľudu Federálneho zhromaždenia za VPN, v rokoch 1989 až 1991 bol ministrom financií. Prezidentom Slovenskej republiky sa stal 2. marca 1993.

Igor Mičieta (1939 – 2012)

Dúbravka bola od roku 1975 aj domovom lekára, internistu, pneumológa a politika Igora Mičietu. Československý politik Strany slobody bol po novembri 1989 poslancom Snemovne národov Federálneho zhromaždenia. Po odchode z veľkej politiky pôsobil v komunálnej politike v Dúbravke.

Ján Čarnogurský (1944)

Dúbavčan je tiež bývalý predseda vlády v rokoch 1991 – 1992 Ján Čarnogurský. Slovenský advokát a bývalý kresťansko-demokratický politik. Počas prvej vlády Mikuláša Dzurindu od roku 1998 do roku 2002 bol ministrom spravodlivosti. V roku 2014 kandidoval v prezidentských voľbách.

Jozef Moravčík (1945)

V Dúbravke žil aj 2. predseda vlády SR Jozef Moravčík. Právnik, vysokoškolský pedagóg a bývalý politik. Ako predseda vlády pracoval od marca do decembra roku 1994, predtým pôsobil ako minister zahraničných vecí. V roku 1998 bol na štyri roky zvolený za primátora Bratislavy.

Ľubica Navrátilová (1946)

Poslankyňa dúbavského zastupiteľstva v rokoch 1990-1994 a 1998-2006. V rokoch 2002-2006 bola zvolaná aj za poslankyňu národnej rady za SDKÚ. Neskôr zakladala stranu Slobodné fórum. Bola aj poradkyňou asociácie DSS či premiérky Ivety Radičovej pre sociálne veci.

Irena Belohorská (1948)

S Dúbravkou je spojená aj Irena Belohorská. V roku 1992 sa stala členkou Federálneho zhromaždenia ČSFR a v roku 1993 – 1994 zastávala pozíciu ministerky zdravotníctva. Od roku 1994 bola poslankyňou NRSR za HZDS, a to až do roku 2004. Po roku 2004 bola päť rokov poslankyňou Európskeho parlamentu.

Jaroslav Volf (1952)

V mestskej časti žil aj dlhoročný predseda Sociálnodemokratickej strany Slovenska (SDSS), ktorá bola znovuobjavená po novembri 1989. V rámci svojej politickej kariéry bol v roku 1994 zvolený za poslanca NRSR za koalíciu Spoločná voľba a v roku 1998 za poslanca NRSR za Slovenskú demokratickú koalíciu.

Čas je do 13. júna

Sčítat' sa dá v dome kultúry

Asistované sčítanie obyvateľov nadviazalo na sčítanie elektronické a trvá do 13. júna. Imobilní môžu požiadať o výjazd mobilného asistenta

Každý pracovný deň do 13. júna sa môžu obyvatelia sčítat' v Dúbravke v rámci takzvaného asistovaného sčítania. Určené je najmä pre digitálne vylúčených obyvateľov, čiže seniorov, ľudí bez pripojenia na internet, zdravotne odkázaných.

Pre sčítanie si môžu obyvatelia vybrať aj iné ľubovoľné kontaktné miesto na Slovensku. Nevzťahuje sa na nich trvalý pobyt. V Dúbravke sú dve v Dome kultúry Dúbravka na Saratovskej. K dispozícii je tu stacionárny asistent, ktorý pomôže ľuďom sčítat' sa alebo poskytne techniku, aby sa sčítali sami.

Imobilní obyvatelia alebo obyvatelia so sťaženým pohybom môžu požiadať o výjazd mobilného asistenta sčítania, ktorý príde k nim domov, a to zavolaním na miestny úrad 02/6920 2513, 0940 503 922 alebo na číslo call centra sčítania 02/20 92 49 19.

Asistované sčítane nadväzuje na sčítanie elektronické. Hovorkyňa Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 Jasmína Stauder upozornila, že láka aj podvodníkov. Ani počas asistovaného sčítania nikto nechodí zvoniť k dverám. Neexistujú ani papierové formuláre, iba elektronické sčítanie prostredníctvom tabletu, telefónu alebo počítača. Každý mobilný asistent má okrem toho preukaz, ktorý musí predložiť obyvateľovi.

Pri podozrení, že ide o falošného asistenta, treba kontaktovať políciu a upozorniť aj obec. Opatrní by mali byť ľudia najmä vo väčších mestách, kde je výrazná anonymita. „Dôležité je nikoho cudzieho nevpúšťať do bytu, neposkytovať na telefonickú žiadosť o sebe informácie a overiť si spätne asistenta na obci,“ dodala Stauder.

(lum)

KONTAKTNÉ MIESTO

Dom kultúry Dúbravka

Saratovská 2/A

Otváracie hodiny:

Pondelok 08.00 – 17.00

Utorok 08.00 – 15.00

Streda 08.00 – 16.00

Štvrtok 08.00 – 16.00

Piatok 08.00 – 12.30

Obedná prestávka: 12.00 hod. a 13.00 hod.

Tel. kontakt: 02/6920 2513,

mobil: 0940 503 922

Dobre vedieť: Vypaľovať – áno či nie?

Ničí zdravie aj zvieratá

Text: Lucia Marcinátová

Vypaľovanie trávy, pálenie odpadov v záhradách, dymenie, ktoré vidieť aj cítiť už z ďaleka. Obrátil sa na nás obyvateľ s otázkou, či je možné páleniu, ktoré ho obťažuje najmä „arómou“, zabrániť. Na to, či je povolené a bezpečné, sme sa opýtali dúbavských dobrovoľných hasičov.

Vypaľovanie trávy je v zmysle zákona o ochrane pred požiarmi zakázané, a to bez výnimky. Za porušenie hrozí pokuta. Obyvateľ môže dostať pokutu na mieste vo výške 100 eur, v priestupkovom konaní až do výšky 331, v prípade že ide o firmu, sankcia sa môže vyšplhať na 16 596 eur.

Ministerstvo vnútra uvádza, že takmer každý, samozrejme nelegálny, pokus o vypaľovanie trávy končí zásahom hasičov.

Nebezpečný vietor

„Nebezpečenstvo predstavuje možné rozšírenie požiaru, "preskočením" na okolité rastlinstvo, ktoré nemalo byť súčasťou vypaľovania, stromy, kríky, poprípade rozsiahle koreňové systémy okolitej vegetácie, alebo príslušné nehnuteľnosti,“ opisuje Matej Filípek, veliteľ dobrovoľného zboru obce.

Požiar vie rozšíriť aj neočakávaný vietor, pre Dúbravku tak typický.

Vypaľovanie je okrem iného nebezpečné aj pre zvieratá, najmä vtáky či hmyz. Oheň dokáže zničiť hniezda, ekosystém.

„Z pohľadu zvierat treba taktiež spomenúť nebezpečenstvo pre mláďatá, ktoré prichádzajú na svet v jarných mesiacoch, napríklad srnky,“ dodáva veliteľ hasičov. „Mláďatá zvierat nie sú schopné ujsť, čoho dôkazom bývajú napríklad aj stretý s poľnohospodárskou technikou pri žatve.“

Dusivý dym a jeho zloženie

Pálenie neprospieva ani ovzdušiu či zdraviu. Pri spaľovaní bioodpadov, povedzme listov, konárov, trávy vznikajú spaliny, ktoré okrem iného obsahujú uhľovodíky a dechtové látky.

„Dochádza tak k premene organického materiálu, ktoré môže slúžiť ako hnojivo v prípade kompostovania na zdraví škodlivé plyny,“ približujú hasiči. „Oxid uhoľnatý, uhľovodíky, oxid dusný, decht, dioxín, to všetko obsahuje dusivý dym pri vypaľovaní. Podľa dostupných zdrojov dokážu spôsobiť trvalé poškodenie nervového systému, sú karcinogénne a škodlivé nielen pre ľudí, ale i ostatné živočíšne druhy, ako aj celý ekosystém. Zároveň sa po vypustení do atmosféry môžu vrátiť v podobe znečisteného dažďa.“

Vypaľovanie

Vypaľovania trávy - v zmysle § 8 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v plnom rozsahu zakázané, čo platí bez výnimky pre každého.

Sankcie - bloková pokuta - vo výške 100 eur, v priestupkovom konaní až do výšky 331 eur, v prípade že ide o firmu môže sa sankcia vyšplhať na 16 596 eur.

Dôležité čísla

112 - Jednotné európske číslo tiesňového volania

150 - Hasiči (požiarnici)

155 - Záchranná zdravotná služba (sanitka)

158 - Polícia

159 - Mestská polícia

18 300 - Horská záchranná služba

18 155 - Letecká záchranná služba

0850 111 313 - Linka záchran - lekárske rady ako poskytnúť prvú pomoc v núdzi

Nové dráhy pre kolesá

Jeden v Dúbravke a druhý medzi Dúbravkou a Karlovou Vsou. Malí i veľkí cyklisti a športovci sa môžu tešiť na dva pumptrackové okruhy. Práce na jednom sa už začali.

Niektorí si možno zaspomínajú na detstvo, na okruh kúsok od luventy. Teraz ho pre neupravený terén a zarastenie rozoznávame len ťažko. Kopcovité terénne úpravy, zvyšky niekdajších semaforov sú však pri plavárni luventa na Karloveskej vidieť dodnes. Vzniknúť by tu mala nová bicyklová dráha, práce sa už začali.

Spoločný projekt samospráv, luventy aj Univerzity Komenského v Bratislave, takzvaný Bikepark, odštartoval čistením. Pokračovať by mal terénnymi prácami, vybudovaním pumptracku a osadením cyklotrialových prekážok.

Druhé pumptrackové športovisko má vzniknúť v Dúbravke na Talichovej ulici. Podobne ako pri luvente, aj tu pôjde o obnovu niekdajšej dráhy, kde kedysi deti súťažili na elektrických motokárach. Ide o projekt mestskej časti, ktorý získal podporu hlavného mesta. Nová pumptracková dráha pri Zlatej lipe má mať dĺžku okolo 85 metrov, plochu asi 150 metrov štvorcových a trojuholníkový tvar s dvomi dráhami. Dala by sa tak prejsť dvomi spôsobmi. Vzniknúť by mala tento rok. „Aktuálne prebieha verejné obstarávanie,“ dodala Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia v Dúbravke

(lum)

Pumptrack

primárne bicyklová dráha so sklopenými zákrutami a terénnymi vlnami,

určená je pre všetky vekové kategórie,

využiť ju môžu jazdci nielen na bicykloch, ale aj odrážadlách, kolobežkách, skateboardoch či korčuľoch,

princípom je jazda bez šliapania, jazdci na nej pohybom tela a prácou s ťažiskom bez šliapania generujú rýchlosť.

Kosenie s ohľadom na prostredie

Prvá kosba v mestskej časti sa začala v apríli a postupovala od Harmincovej smerom k obratisku električiek Pri kríži. Pre podporu biodiverzity a zlepšenie mikroklímy Oddelenie životného prostredia vybralo aj tento rok miesta s regulovaným kosením. Ide o plochy trávnikov, ktoré budú kosené dva razy ročne. Takéto miesta sú pri miestnom úrade na Žatevnej, v Parku Pod záhradami, v Parku na Fedákovej, na svahu Cabanova -Tranovského, pod potravinami na Homolovej, na Homolovej 45 a aj na Janka Alexyho 5-9.

Zrelaxujte v parku na Pekníkovej

Cítiť sa ako na dovolenke, prečítať si knižku z knižnej búdky, popremýšľať, oddýchnuť si. Mestská časť osadila nové drevené ležadlá. Tri v Parku pri Horanskej studni a päť v Parku Pekníkova. Všetky sú ukotvené i zabezpečené proti odcudzeniu a dajú sa otáčať za slnkom.

Archív mesta postupne online

Archív mesta Bratislavy rozbehol projekt digitalizácie archívnych pomôcok, ktoré boli doposiaľ dostupné len vo fyzickej podobe. Do digitálnej podoby sa podarilo previesť základné archívne pomôcky k nosným archívnym fondom, akými sú: magistrát, Národný výbor, Útvar hlavného architekta, spolky, cechy, osobné fondy a zbierka máp a plánov. K dispozícii sú na <https://bratislava.sk/sk/archivne-pomocky>. Bádatelia si môžu tiež objednať dokumenty do bádateľne archívu prostredníctvom e-mailu archiv@bratislava.sk.

Lokálne trhy v Dúbravke

Miestne výrobky, domáci podnikatelia, pestovatelia. Mestská časť privítala počas mája pred Domom kultúry Dúbravka lokálnych predajcov. Chodiť by mali každý utorok od 9.00 do 18.00. Ponúkajú kvety, medy, bylinky, vína, koláče, údeniny, syry aj šperky...

Grafika ako doplnok domácnosti či nápaditý darček

Dokument aj inšpirácia

Text: Miki Kočan ml.

Dúbravka je prvou mestskou časťou, ktorá má svoju grafiku od obľúbenej značky Bratiska. Z dvoch farebných verzií originálneho diela Pavla Bartoša vytlačili limitovaný náklad po 200 kusoch. Súčasťou exkluzivity je striktný záväzok tvorcov, že dotlač nebudú robiť.

Grafiky sú vytlačené risografom v ateliéri TrafoGraf na papier Colorplan Bright White 175 g. Na e-shope na www.bratiska.sk sú už vypredané, hľadať ich možno na internetových burzách. Môžu sa stať vkusným doplnkom domácnosti, ale i nápaditým darčekom. Mimochodom, e-shop ponúka aj odevy venované našej mestskej časti (tričká, mikiny, šiltovky), ba dokonca rohožku pred dvere. „Dúbravka je

zjavne plná hrdých obyvateľov, z čoho sa veľmi tešíme. Už zopár rokov je v top rebríčku obľúbenosti našich dizajnov,“ kvituje jeden z troch zakladateľov a výkonný riaditeľ značky Viktor Blaha.

Bratiska neprináša výlučne dominanty či ikonické stavby. Rada približuje aj výjavy, ktoré sú niekedy známe len domácim. „Práve tie nás bavia najviac,“ vysvetľuje Viktor a pokračuje: „Túto grafiku sme vytvorili v spolupráci s lokálpatriotkou Esther. Pochádza z Dúbravky a dodnes žije v jej starej časti. Prekonzultovali sme s ňou náš návrh. Pomohla nám doplniť ho o miesta, na ktoré si spomenula z detstva alebo na základe rozhovorov s jej babkou – tá tiež odmala žila v Dúbravke.“

Tvorcovia svojím najnovším počínom dávajú jasne najavo, že nehodlajú zotrvať v centre metropoly: „Naopak, baví nás trochu propagovať aj tie časti Bratislavy, ktoré sú, žiaľ, zaškatuľkované ako okrajové. My to tak nevidíme a nerobíme rozdiely.“ O samotnej Dúbravke píše: „Po stáročia si zachovávala svoj vidiecky ráz. V apríli 1946 bola pričlenená k Bratislave, ale naďalej si žila pokojným, dedinským životom. Veľkých zmien sa dočkala v 70. rokoch minulého storočia, keď sa začala realizovať rozsiahla panelová výstavba. Dúbravka postupne nadobudla súčasnú podobu, stále však zostala bohatá na zeleň a jej veľkou prednosťou je výborná dostupnosť Malých Karpát a Devínskej Kobyly. Nájdeme v nej množstvo kvalitného umenia vo verejnom priestore a tiež zaujímavú architektúru.“

Autori si boli väčšinu miest osobne odfotografovať, nakukať, nadýchať sa atmosféry – ako sami vravia. Doplnkovo si potom pomohli internetom. „Najkomplikovanejšie bolo stvárniť OC Saratov a budovu pošty,“ prezrádza Viktor. Znalci si sotva zmýlia aj čoskoro 20-ročný Kostol Duchu Svätého, nadčasový dom kultúry, odvážnu klenbu zimného štadióna či majestátnu tribúnu Športového centra polície neďaleko radiály s električkami. Grafika môže byť pre budúce generácie aj dokumentom: „Máme veľmi radi stavbu ‘Skleníka’ s monumentálnou keramikou na fasáde. Veľmi nás mrzí, že je momentálne zavretý a s neistou budúcnosťou. Nevyhýbame sa ani budovám, ktoré už neexistujú, no lokálpatrioti si ich pamätajú. Aj preto vytvárame printy práve s miestnymi, ktorí nám pomáhajú s historicky obľúbenými lokalitami či stavbami, kde sa stretávali, trávili čas a dosiaľ na to spomínajú. V Dúbravke je to napríklad krčma U Husáka.“

Na formát A3 sa napokon zmestili všetky motívy, ktoré si kolektív Bratislavy vybral a plánoval zachytiť.

Nielen okno, ale aj dvere

Prezerať knihy, hľadať medzi regálmi, nechať si tituly odporúčať. Miestna knižnica na Sekurisovej funguje už aj na prezenčné požičiavanie.

V rámci uvoľňovania opatrení začala 3. mája fungovať v štandardnom režime aj dúbavská knižnica. Okrem „výdajného okienka“ tak otvorila i dvere pre návštevníkov. Miestna knižnica na Sekurisovej je prístupná každý pracovný deň, potrebné však je dodržiavať pri návšteve aktuálne opatrenia - respirátor vo vnútorných priestoroch, odstup či dezinfekciu rúk. „Knižné okienko“, čiže odber kníh objednaných emailom, je k dispozícii naďalej. Knižovníčky nachystajú objednané tituly, potvrdia ich mailom a čitateľov potom v knižnici čakajú tri dni. Ak si ich čitatelia do troch dní od potvrdzujúceho mailu nevyzdvihnú, objednávku knižovníčky zrušia a knižky vrátia do políc, aby boli k dispozícii ostatným záujemcom. Knihy sa dajú objednávať mailom na základe výberu z katalógu: <http://kniznica.dubravka.sk/katalog/>. Požičané knihy možno vrátiť do miestnej knižnice alebo aj do biblioboxu pred Domom kultúry Dúbravka. Zámerne je osadený ďalej od knižnice, aby Dúbravčania mohli knižky vracieť v dvoch rôznych lokalitách v mestskej časti. Bibliobox má dúbavský dizajn – logo mestskej časti, exlibris dúbavskej knižnice a jasný typografický odkaz – „Tu môžete vrátiť knižky z Dúbavskej knižnice“. (lum)

Knižnica – otváracie hodiny

Pondelok 10:00 - 12:00, 13:00 – 16:00

Utorok 10:00 - 12:00, 13:00 – 18:00

Streda 10:00 - 12:00, 13:00 – 16:00

Štvrtok 10:00 - 12:00, 13:00 – 18:00

Piatok 08:00 – 12:30

Štatistíci vybrali Dúbravku

Od 12. mája do 31. júla prebieha zisťovanie štatistického úradu. Slovenská republika sa prostredníctvom tohto úradu zapojila do Zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností. Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2021 vybraných 442 samospráv, medzi nimi aj Dúbravka. Do prieskumu zaradili takmer 7 000 domácností. Do 31. júla navštívi vybrané domácnosti opytovateľ štatistického úradu. Povinný je preukázať sa osobitným poverením, pričom každá vybraná domácnosť bude vopred oslovená listom.

Čiastočne uzavrá diaľnicu

Národná diaľničná spoločnosť čiastočne uzavrela diaľnicu D2 v úseku mosta nad železničnou traťou v Lamači. Dôvodom je oprava. Obmedzenie v prvej etape potrvajú do 13. júna, v druhej od 14. júna do 6. septembra. Premávka v smere do centra je vedená v jednom jazdnom pruhu.

Uctili si svojho patróna

Dúbravskí dobrovoľní hasiči nezabudli na svojho patróna sv. Floriána a Medzinárodný deň hasičov, ktorý každoročne pripadá na 4. mája. Tento rok však opäť len v úzkom kruhu členov z dôvodu preventívnych protipandemických opatrení. Nebola teda tradičná oslava v podobe slávnostnej svätej omše ani spoločný sprievod v sprievode dychovej hudby. Po príchode ku soche sv. Floriána na Jadranskej ulici položili symbolicky kytice kvetov, zapálili sviečky a nechýbalo ani priblíženie histórie sv. Floriána.

Rakety si možno požičať

Chcete hrať na ihrisku DUNA na Valachovej a nemáte rakety? Problém vyriešený. Mestská časť zabezpečila rakety aj loptičky. Za vratnú zálohu sa dajú požičať v reštaurácii DUNA. Ďalšie pingpongové stoly sú v Parku Pekníkova a na ihrisku Nejedlého.

V Dúbravke otvorili novú ambulanciu pre dospelých

Nerozdávame len výmenné lístky

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Dvojica doktoriek MUDr. Miriam Zajacová a MUDr. Iveta Malíková MPH posilnili od mája tohto roku lekárske služby v Dúbravke. Otvorili ambulanciu v stredisku M.Sch.Trnavského a porozprávali niečo o (ne)disciplinovanosti pacientov i pohľade na súčasné zdravotníctvo.

Vaša novootvorená ambulancia má sídlo v Dúbravke. Prečo? Bývate tu?

M.Z.: Celý život žijem v štvrtom bratislavskom obvode, takže Dúbravka je mi veľmi blízka.

I.M.: Ja som v Dúbravke vyrastala a dokonca som konkrétne na toto stredisko chodila ešte ako dieťa, keďže moja mama tu pracovala ako detská lekárka.

Koľko trval samotný proces otvorenia ambulancie, od prvotného nápadu, až po finálne otvorenie v máji tohto roka?

I.M.: Nápad spoločnej, novej ambulancie vznikol koncom roka 2020. Priestory sa nám podarilo získať vo februári 2021 a ostatné veci okolo sa robili priebežne od februára 2021.

Čo bolo v rámci všetkých aktivít, s tým súvisiacich, najnáročnejšie?

I.M.: Asi nikoho neprekvapí, že najťažšie bolo získať pečiatky na potrebné dokumenty. No a v dobe „lockdownovej“ bolo náročné nakúpiť potrebné vybavenie do ambulancie. Som rada, že všetko sa napokon podarilo a ambulancia je otvorená.

Ako sa o vás ešte pred otvorením mohli dozvedieť vaši budúci pacienti?

M.Z.: Informáciu o novootvorení našej ambulancie sme zdieľali na facebookových stránkach a oznam sme umiestnili aj do okolitých lekární. Vďaka tomu sa nám pacienti ozývali už pred oficiálnym otvorením našej ambulancie, čomu sa nesmierne tešíme.

Odborníci tvrdia, že pandemická situácia sa zlepšuje. Cítite to v rámci zdravotných úkonov aj vy?

M.Z.: Naša ambulancia je na porovnanie epidemiologickej situácie otvorená ešte len krátko, no zo skúseností z predošlej ambulancie môžeme pozorovať za posledné týždne až mesiac výrazný pokles počtu nahlásených „COVID“ pozitívnych pacientov.

Hoci fungujete len pár týždňov, s akými zdravotnými ťažkosťami sa na vás pacienti obracajú najčastejšie?

M.Z.: Asi najčastejšou požiadavkou je objednanie sa na preventívnu prehliadku. Časť našich pacientov mali svojho všeobecného lekára mimo Bratislavy, a preto už dlhší čas na preventívnej prehliadke neboli. Prípadne ide o pacientov, ktorých lekár prax ukončil a ich zdravotná dokumentácia doteraz čakala na VÚC.

Čím si vás získala medicína a najmä odbor, ktorému ste sa rozhodli venovať?

M.Z.: Moja cesta k všeobecnému lekárstvu nebola priama. Vyskúšala som si aj iné medicínske odbory, taktiež prácu mimo zdravotníctva. Ale nakoniec som sa do medicíny vrátila a všeobecné lekárstvo ma zaujalo svojou komplexnosťou a možnosťou dosledovať si pacienta od začiatku jeho ťažkostí až po jeho liečbu a vyliečenie. Všeobecný lekár má - na rozdiel od lekára v nemocnici, s pacientom dlhodobý vzťah, rieši často aj jeho sociálne či rodinné problémy. Nie je to len o diagnózach a liečbe.

Ako veľmi sa váš odbor rokmi zmenil? Badáte viditeľný progres?

M.Z.: Vo všeobecnom lekárstve som iba tri roky, no podľa starších kolegov, respektíve kolegov, ktorí sú vo „fachu“ dlhšie, sa všeobecné lekárstvo skutočne zmenilo. Pribudli a rozšírili sa naše kompetencie, čo môže na našu profesiu konečne nalákať aj mladých lekárov. Už nie sme „rozdávači výmenných lístkov“, ale sami máme možnosť menežovať si pacienta vo vlastne réžii.

I.M.: Ako všeobecná lekárka pracujem od roku 2001, práca bola vtedy naozaj trochu iná. Oveľa menej administratívy i kompetencií. Až od roku 2014 sa všeobecné lekárstvo začalo posúvať dopredu a stávať sa pre pacienta tou „primárnou starostlivosťou“, ktorou by v 21. storočí skutočne malo byť. Hoci stále je čo zlepšovať. Dôležité je a aj bude, akú primárnu zdravotnú starostlivosť bude chcieť štát pre svojich občanov zabezpečiť. Či má všeobecný lekár liečiť, alebo vypisovať, predpisovať a iba pečiatkovať.

A čo správanie ľudí? Kladú väčší dôraz na prevenciu?

M.Z.: Sú pacienti, ktorí chodia na preventívne prehliadky pravidelne, aj sa sami na ňu hlásia. Sú aj takí, ktorí na preventívne prehliadky nechodia, ale po oslovení a vysvetlení jej benefitov radi prídu. No sú tiež takí, ktorí ani po upozornení na preventívnu prehliadku prísť nechcú.

I.M.: Ak porovnáam záujem ľudí spred desiatich rokov a teraz, ten je u určitej skupiny ľudí väčší. Osveta by však mala byť rozsiahlejšia, o tom niet pochýb. Je predsa jednoduchšie ochoreniu predchádzať, než ho následne liečiť. A preventívna prehliadka nie je len o odbere krvi, ale aj o poradení sa s lekárom, čo môžem urobiť, aby som bol zdravý.

Ako sa o vlastné zdravie staráte vy?

M.Z.: Pravidelne športujem a snažím sa zdravo stravovať. Mojou obľúbenou časťou jedálnička je zelenina v akejkol'vek podobe. No určite nepohrdnem dobrým zákuskom, zmrzlinou či horkou čokoládou.

I.M.: Snažím sa jesť kvalitné potraviny, denne prejsť aspoň tých 10-tisíc krokov a každý deň si nájsť čas na svoj tichý relax.

Na čo by ste našich čitateľov, v súvislosti s blížiacim sa letom, chceli upozorniť? Dodržiavate napríklad i vy osvedčené, letné, zdravotné rituály?

M.Z.: Letá sú v našich zemepisných šírkach za posledné roky oveľa teplejšie. Veľký pozor si treba dať na pitný režim, rozumné slnenie sa, v lete treba uprednostniť ľahké jedlá, obsahujúce viac vody, jesť sezónne ovocie - ideálne dopestované na Slovensku, respektíve v blízkyh štátoch. Počas leta máme konečne možnosť športovať vonku. Za posledný rok s koronavírusom sa nám výrazne obmedzili možnosti športovania v interiéri a veľa pacientov sa mi sťažovalo, že pribrali desať či dvadsať kilogramov za

rok. Leto je na šport aj v covidových časoch ako stvorené. Je ale dôležité vybrať si ten správny šport, s prihliadnutím na našu kondíciu a zdravotný stav, uprednostniť športovanie v ranných či večerných hodinách, čiže vyhnúť sa poludniu, keď vonku býva nezniesiteľne horúco.

I.M.: Osobne v lete uprednostňujem zeleninové šaláty a veľa sezónneho ovocia, ideálne priamo zo stromu. A športujem skoro ráno, kým je vonku príjemne.

Ako u vás vyzerá úvodné vyšetrenie? Platia si ho pacienti alebo máte zmluvy so zdravotnými poisťovňami?

M.Z.: Naša ambulancia má zmluvy so všetkými zdravotnými poisťovňami. Vstupné vyšetrenie pacienta obsahuje detailné oboznámenie sa s jeho zdravotnou dokumentáciou a v prípade, že pacient nemal realizovanú preventívnu prehliadku za posledných 24 mesiacov, pacienta na ňu rovno aj objednáme. Preventívna prehliadka pozostáva z odberov, komplexného fyzikálneho vyšetrenia lekárom a podľa veku eventuálne aj za pomoci vybraných prístrojových vyšetrení.

Prijímate stále nových pacientov? Ako si vás ľudia môžu vyhľadať, prípadne objednať sa na vyšetrenie?

M.Z.: Áno, stále prijímame nových pacientov. Tí si nás môžu nájsť na internete - na našej web stránke, ozvať sa nám telefonicky, mailom, alebo sa môžu prísť informovať osobne. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu pacientov na vyšetrenie objednávame.

Kontakt

MUDr. Miriam Zajacová,

MUDr. Iveta Malíková MPH

ZS Paracelsus, M.Sch. Trnavského 8, 2 poschodie, č.d. 123

www.medadult.sk

ambulancia-dubravka@medadult.sk

Úle osadili prezidentke do záhrady, teraz aj do záhrady dúbravského úradu

Včely ľudí nenapádajú

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Vedeli ste o tom, že včela má päť očí, v jednom úle ich žije aj 60-tisíc a na vyprodukovaní jedného pohára medu musia včely preletieť vzdialenosť dlhú ako trikrát okolo Zeme? Nielen tieto zaujímavosti sa Dúbravčania dozvedia vďaka novému projektu Dúbravské včielky. Päť úľov pribudlo v záhrade miestneho úradu na Žatevej 2. Vhodnú plochu mestská časť vybrala v spolupráci s CEEV Živica a pridali sme sa tak do programu Mestské včely. Ten funguje v hlavnom meste už niekoľko rokov. Podrobnosti nám priblížil TOMÁŠ BLAŠKOVIČ, ktorý pracuje pre organizáciu Živica ako odborník na včelstvá.

Ako vznikol projekt Mestské včely a potom v rámci neho aj ten náš Dúbravské včielky?

Ide o projekt občianskeho združenie Živica, organizácie, ktorá sa zaoberá najmä envirovýchovou a prebieha už viac než päť rokov vo viacerých mestách na Slovensku. Jeho cieľom je upriamiť pozornosť ľudí na to, že aj mestské prostredie je cenné a aj v meste sa dajú robiť rôzne aktivity, ktoré sú priaznivé pre životné prostredie, pre pohodu ľudí v meste a aj pre nejaký úžitok. Ďalším z dôvodov, ktorý viedol Živicu k projektu Mestské včely, je veľký úbytok hmyzu, ktorý zaznamenávame. Ide najmä o opeľovače. Ich vedúcim druhom a rovnako veľmi atraktívnym pre ľudí, je včela medonosná.

Kde všade ste v Bratislave osadili úle?

V Bratislave má Živica niekoľko včelníc, priamo vo svojom sídle na Búdkovej ulici, u prezidentky v záhrade, na úrade vlády, na ministerstve obrany, na strechách súkromných budov, a to napríklad YIT, ČSOB, na River Parku a podobne.

V záhrade dúbravského miestneho úradu pribudlo päť úľov, aký majú prínos?

V Dúbravke je určite niekoľko včelárov, stará Dúbravka si zachováva svoj vidiecky charakter, čiže neobjavujeme Ameriku. Včely tu boli a aj sú, no je to také spestrenie a zároveň využitie pozemku. V poslednom rade ide o edukáciu a spoznanie včiel a budete mať aj vlastný med.

Vlastný med, kto ho bude tvoriť, vyrábať?

Budú ho robiť včely a uvidíme, koľko prinesú.

Máme tu päť úľov, ľudia sa budú pýtať a možno obávať, nie je to nebezpečné pre okolie, obyvateľov?

Nebezpečné to nie je. Včely ďalej do úľa ľudí nenapádajú, môže sa samozrejme, stať čokoľvek, podobne ako v prírode, že včela niekoho pichne. No ja vždy hovorím, že ak niekto nevie, že má alergiu, je lepšie zistiť to v meste, kde sú blízko lekárne, než v horách mimo signálu. Ľudia teda nemusia mať žiadnu obavu.

Ako sa správať v blízkosti úľov?

Odporúčam nechodiť úplne pred lietače - včely si bránia vstup do úľa a jeho bezprostredné okolie. No už takých päť metrov od úľa nie je problém. Môže však nastať v iné dni. Včielky môžu byť podráždené, napríklad pred búrkou či inou zmenou počasia, no to sa týka len ľudí, ktorí sú v bezprostrednom okolí včelstiev. Ľudia, bežne pohybujúci sa po ulici, nemusia mať žiadne obavy.

Včely sa využívajú aj na rôzne terapie. Máte s tým skúsenosti, praktizuje sa to aj v meste, v Bratislave?

Osobne sa apiterapii nevenujem. Ako odborník pre organizáciu Živica sa starám o včelstvá a orientujem sa na produkciu medu a niektoré ďalšie produkty. Apidomček nevlastním, no viem, že ho majú mestské lesy. Myslím si, že ten kto robí apiterapiu, nemal by byť len včelár, ale mať tiež iné vzdelanie, napríklad zdravotníckeho charakteru. Ľudia majú totiž rôzne ochorenia a niektoré sú kontraindikované pre rôzne druhy apiterapie. Poviem jeden príklad, materskú kašičku, ktorú ľudia považujú takmer za všeliek a vyhľadávajú ju na posilnenie imunity, nesmú onkologickí pacienti, pretože podporuje delenie

buniek, a to bohužiaľ nielen tých zdravých, ale aj tých rakovinových. V podstate tak môže zhoršiť priebeh rakoviny. A sú aj mnohé iné ďalšie príklady, či už terapia včelím jedom alebo peľom, mnohí alergici to nemôžu. Takže ja som v tomto opatrný.

Čo sa vstane vtedy, keď sa ako hovorí, že nám uleteli včely. Môže sa to stať aj tu?

Môže, ale dúfam, že sa to nestane hneď prvý rok. Je to prirodzené, včely sa roja, ide o spôsob, akým sa rozmnožujú a rozširujú. Mnoho ľudí sa zľakne, akonáhle vidí veľký roj. Môžem však všetkých upokojiť, že rojové včely pichajú ešte menej než tie, ktoré sú v úle, pretože nemajú svoj domov a ešte si ho iba hľadajú. Sú akoby na cudzom území a nemajú si čo brániť. To je jeden dôvod a druhý je, že si berú so sebou zásoby na niekoľko dní. Vy by ste boli agresívna a rýchla, ak by ste so sebou niesli štyri kufre, ak to môžem takto pripodobniť? Ľudia nemusia mať obavu.

Kde si takéto rojové včely hľadajú domov?

Prebieha to tak, že včely opúšťajú domov aj s matkou - spravidla pôvodnou, ktorá tam bola predtým. Sadnú si do blízkosti úľa, najčastejšie na nejaký strom či konár a vytvoria tam taký typický tvar strapca hrozna. Následne najskúsenejšie lietavky, takzvané pátračky, začnú hľadať vhodnú dutinu, kde by sa mohli vtiahnuť a vybudovať si tu opäť plásty a hniezdo. Môže to trvať niekoľko hodín, ale aj niekoľko dní. Keď nájdu takú dutinu, lietavky oboznámia ostatné včely (tým známym osmičkovým tancom), a keď sa na tom zhodnú, premiestnia sa a začnú si budovať hniezdo. Môžem povedať, že v meste sa stáva, že ľudia volajú včelárom, že doleteli sem včely, bol tu roj a teraz ich mám v komíne, v dutine, v dome, podťe si ich zobrať. No roj sa dá pekne zobrať, kým je v tom strapci a nemá ešte domov. Presne vtedy treba volať. Akonáhle je už vtiahnutý a začne si budovať plásty, vtedy to býva problém a často treba v konštrukciách urobiť otvor.

Včely sa teda môžu takto usídlieť, ako vravíte v komíne?

Ak nie je využívaný, tak áno, môže sa to stať. V Bratislave máme dobre fungujúci systém. Všetci mestskí policajti, hasiči a úrady, samosprávy majú taký zoznam - kontakty na včelárov, ktorí majú čas cez deň a sú ochotní roje odchytiť.

Spomínali ste úle v prezidentskej záhrade, vznikol tam aj med?

Áno, vlani sme točili prvú znášku. Bol som prekvapený, keďže sme tam priniesli vlastne nové rodinky, takzvané odložence. Vytvorili sme ich v danom roku a tie spravidla donesú viac medu až nasledujúcu sezónu.

Kedy by Dúbravka mohla mať med?

Vy ho budete mať určite tento rok, priniesol som sem silné produkčné rodiny. Veľmi sa na neho teším, pretože medy v Bratislave sú chuťovo obzvlášť atraktívne. Sám som zvedavý.

Dúbravské včielky

Úle sú umiestnené v spolupráci s CEEV Živica v rámci projektu Mestské včely - www.mestske-vcely.sk.

V prípade výraznej alergickej reakcie nájdete pohotovostný balíček na vrátnici Miestneho úradu Žatevná 2.

Kontakt na včelára: p. Blaškovič 0907 988 247.

Kontaktná osoba, ktorá je zodpovedná za pohotovostný balíček:
p. Gašparovič 02/6010 1163.

KLOKANOVINY

špeciálna príloha Centra voľného času klokan

Číslo 01/2021

Editorial

Dostala sa vám do rúk špeciálna príloha Klokanovín, v ktorej vás budeme informovať o tom, čo sme v CVČ pre vás urobili a čo všetko pre vás pripravujeme.

Veľmi pekne ďakujem všetkým, ktorí sa zapojili do online krúžkov a zúčastnili sa našich súťaží počas Corony. Verím, že naše Klokanoviny potešia a pomôžu vám vo výbere letnej prázdninovej činnosti a v budúcom školskom roku aj vo výbere voľnočasových aktivít pre vaše deti.

vaša pani riaditeľka

Anna Krupicová

Kto sme - čo sme

Centrum voľného času Klokan ponúka deťom aktívny oddych, rekreačnú činnosť, mimoškolskú výchovu i vzdelanie. Vďaka veľkému výberu krúžkov si v Klokanovi nájdú priestor deti s najrozmanitejšími záujmami.

Vďaka voľnému času strávenému v CVČ si deti oddýchnu aj od počítačov a mobilných telefónov a ich rodičia zas na chvíľu nebudú počuť vetu „ja sa nudím“.

Svoje zručnosti a talent si deti môžu vyskúšať aj v rôznych výtvarných, hudobných, literárnych, tanečných, či športových súťažiach, ktoré vyhodnocujú renomovaní porotcovia. Výhercovia sú vždy bohato odmenení. Ani počas kovidového voľna sa naša aktivita nezastavila a v CVČ Klokan sme prostredníctvom internetu realizovali rôzne súťaže, ako napríklad výtvarná súťaž Vianočná ozdoba, Valentínske srdiečko, alebo tanečná súťaž Kloký cup. Dištančne sme pokračovali v krúžkoch spevu, tanca, gitary, klavíru, keramiky a fotografického krúžku. Pre najmenších sme natáčali videá s bábkovým divadielkom a pre kulinárov sme každý týždeň pripravili nové recepty na rôzne dobroty. Naše CVČ sa konečne so všetkými protikovidovými opatreniami opäť otvára. Zmysluplne a s radosťou využitý voľný čas tu môžu tráviť nie len deti navštevujúce základné školy, ale aj dospelávajúca mládež, ktorá si v CVČ nájde aj priestor porozprávať sa na témy, o ktorých sa doma, či s rovesníkmi rozpráva iba ťažko. Môžu tu nájsť odpovede na otázky, ktoré sa niekedy nemajú koho opýtať a je im k dispozícii aj priestor na chill out, či novovybudovaná horolezecká stena v priestoroch našej telocvične.

Táborové leto u nás

Júl 2021

Pátrač Tino spoznáva Železnú studničku

5. 7. - 9. 7. 2021

Pridaj sa k pátračom po Železnej studničke. Podľa brožúrky pátrača Tina spoznaj najzaujímavejšie miesta Železnej studničky a získaj odmenu za splnené úlohy. Tábor je určený pre deti od 6- 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

EKO Klokán

5. 7. - 9. 7. 2021

Naučíš sa ako správne ochraňovať životné prostredie, ako správne separovať odpad, porozprávame sa o prínosoch separovania a pozrieme sa na skládku a proces zneškodňovania odpadu. Tábor je určený pre deti od 6-15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Hip-Hopáčik

5. 7. - 9. 7. 2021

Naučíš sa hip-hopové kroky a choreografie, zatancuješ a zasúťažíš si ako hviezda vo videoklipe. Športové súťaže, gymnastika. Tábor je určený pre deti od 6-11 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Kuchárik

12. 7. - 16. 7. 2021

Čaká ťa varenie a maškrtenie chutných pokrmov, návšteva múzea, súťaže, diskotéka, tvorivé dielne, športové a spoločenské hry. Tábor je určený pre deti od 6-15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Športový tábor so zameraním na futbal

12. 7. - 16. 7. 2021

Naučíš sa nové triky s futbalovou loptou, strečing, beh a kondícia, žonglovanie s loptou , športové a spoločenské hry. Tábor je určený pre deti od 6-15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Gymnastický týždeň

19. 7. - 23. 7. 2021

26. 7. - 30. 7. 2021

Naučíš sa nové gymnastické prvky, zostavy, základy baletu, strečing, práca s gymnastickým náradím.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Ninja akadémia NINJUTSU

12. 7. - 16. 7. 2021

Naučíš sa rôzne techniky, polohu tela, otáčanie, prácu vo dvojici, stratégiu, umenie boja bez zbraní, vytrvalosť a veľa ďalších ninjutsu techník.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Pátrač Tino spoznáva

Prírodovedné múzeum

19. 7. - 23. 7.2021

Preskúmaj jednu z najnovších brožúrok Pátrača Tina. Návšteva prírodovedného múzea so vzdelávacím programom. Úspešných pátračov odmeníme.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

MIŠ-MAŠ

19. 7. - 23. 7.2021

Zažiješ množstvo zábavy - z každého rožku trošku. Maľovanie, modelovanie, výroba šperkov, tančovanie, športové a spoločenské hry, výlet do prírody. Rôzne súťaže a veľa kamarátov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Kuchár Kloky

26. 7. - 30. 7. 2021

Naučíš sa pripraviť chutné pokrmy, dozvieš sa rôzne zaujímavosti o jedlách, povieme si o národných jedlách iných krajín. Každý deň si uvaríme niečo nové.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 100 € / týždeň

August 2021

Pátrač Tino spoznáva Dúbravku

2. 8. - 6. 8. 2021 - 6. 8. 2021

Táto prvá Tinova pátračská brožúrka ťa zavedie na zaujímavé miesta a najdôležitejšie miesta v meste, ale preskúmame aj dúbravské lesy. Navštívime dúbravské múzeum. Pátračov odmena neminie. Tábor je určený pre deti od 6- 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Street dance tanečný tábor

2. 8. - 6. 8. 2021

Naučíš sa skvelé choreografie, vyskúšaš si naozajstný street dance battle a súťaž o najlepšieho tanečníka. Zahráš si množstvo zábavných spoločenských a športových hier. Tábor je určený pre deti od 12 rokov vyššie.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Hudobné leto s Klokanom

9. 8. - 13. 8. 2021

Naučíš a zdokonalíš sa v speve a hre na hudobné nástroje. Spravíš si vlastný koncert na pódiu ako spevácka hviezda. Tábor je určený pre deti od 6- 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Horolezecký týždeň

16. 8. - 20. 8. 2021

Naučíš sa liezť ako pravý horolezec po skalách, zdoláš aj ten najvyšší vrch. Pod dohľadom nášho skvelého inštruktora sa naučíš na našej horolezeckej stene správne techniky a cvičenia výstupu. Užiješ si veľa zábavy, súťaží a hier a spoznáš množstvo nových kamarátov. Tábor je určený pre deti od 8 - 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Po anglicky v Klokane

Termín: 16. 8. - 20. 8. 2021

Do you speak english? Tak potom je tento tábor presne pre teba ako stvorený. Naučíš sa množstvo nových slovíčok a viet v tomto najpoužívanejšom medzinárodnom jazyku. Zdokonalíš svoju konverzáciu spolu s kamarátmi. Tábor je určený pre deti od 6- 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

NINJUTSU

16. 8.- 20. 8. 2021

Naučíš sa rôzne techniky , polohu tela, otáčanie, prácu vo dvojici, stratégiu, umenie boja bez zbraní, vytrvalosť a veľa ďalších ninjutsu techník. Skvelý a skúsený lektor, množstvo kamarátov a zábavy. Tábor je určený pre deti od 6- 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 160 € / týždeň

Letná hra na hercov - umelecký

23. 8. - 27. 8. 2021

Pocíť na vlastnej koži kúzlo hereckého umenia a vychutnaj si slávu na doskách ktoré znamenajú svet. Stráviš chvíle so známymi osobnosťami slovenského divadla. Tábor je určený pre deti od 6- 15 rokov.

Denne 8:00 - 16:00

Cena: 80 € / týždeň

Váš voľný čas sa nás týka!

Výzva pre deti, mládež, rodičov, starých rodičov a priateľov centra voľného času Klokan! Radi by sme vás oslovili s výzvou zapojiť sa do vytvorenia programu centra na nový školský rok 2021/2022. Všetky námety, podnety a nápady posielajte na - cvcklokan@gmail.com. Každý nápad bude prerokovaný v pedagogickej rade a pokiaľ to bude možné, zakomponujeme vaše nápady do ročného plánu. Chceme poznať vaše želania a potreby, veď také je aj naše motto: Váš voľný čas sa nás týka!

Kontakty:

Centrum voľného času Klokan

Batkova 2, 841 01 Bratislava

E-mail: cvcklokan@gmail.com

+421 2 64 36 51 93

+421 911 392 678

Benátsky maliar Canaletto namaľoval aj zaujímavý pohľad na Devínsky hrad

Vyhodili do vzduchu hrad Devín a brali mužov i mláďencov

Text: Ľubo Navrátil, Juraj Hradský

Nedávno sme so správcom Dúbravského múzea Štefanom Mészárosom obdivovali obraz Bernarda Bellotta - Canaletta ml. Pochádzal z Benátok, bol synovcom a žiakom maliara Antonia Canala, zvaného Canaletto. Jeho matkou bola Fiorenza Domenica Canale – sestra maliara). Najstaršie dejiny Devína sú pomerne podrobne zmapované, ale málokto vie, ako hrad vlastne vyzeral pôvodne. Canaletto v čase pôsobenia vo Viedni, teda päťdesiat rokov pred jeho demoláciou napoleonskými vojskami, namaľoval aj zaujímavý pohľad na hrad Devín.

Na začiatku 19. storočia sa Bratislava a časť Záhoria s Devínom dostali do priameho kontaktu s francúzskymi vojskami. Napriek prímeriu uzavretému 13. júla 1809 francúzski vojaci podmínovovali hrad Devín a vyhodili ho do povetria. V 19. storočí, zrejme v dôsledku tejto skutočnosti Pálfiovci, ktorí už dlhší čas na hrade nebývali, preložili sídlo správy devínskeho panstva do Devínskej Novej Vsi.

Symbol zašlej slávy

Hrad Devín v 19. storočí teda už nebol panským sídlom ani vojenskou pevnosťou. Postupne sa stal symbolom dávnej slávy a inšpiráciou pre mnohých umelcov. Jeho najslávnejšia epocha sa viaže k prvému západoslovanskému štátu – Veľkej Morave – a tak v posledných storočiach zaujímal predovšetkým historikov. Devín sa ďalej v 19. storočí dostával do popredia záujmu slovenských národovcov ako

symbol slovenskej štátnosti, ako nositeľ kultúrnych tradícií sv. Cyrila a sv. Metoda z čias Veľkej Moravy. 25. mája 1932 bola uzavretá kúpno-predajná zmluva medzi pálfiovskými vlastníkmi a štátom o odkúpení hradu a jeho okolia. Ku prevzatiu došlo 21. januára 1935. Dňa 27. februára 1961 vyhlásilo Predsedníctvo SNR Devín, slovenské hradisko, za národnú kultúrnu pamiatku.

Prečo?

Vráťme sa však k zničeniu hradu. Nevieme, ba ani netušíme, aké myšlienkové pochody viedli francúzskych dôstojníkov k vydaniu rozkazu na zničenie hradu Devín. Už sa to ani zrejme nedozvieme. Pre Bratislavu mal hrad Devín dôležitý strategický význam. Kontroloval tok Dunaja a tvoril akúsi vysunutú obrannú záštitu mesta. Asi tu treba hľadať aj odpoveď na otázku: „Prečo?“ Išlo o lokalitu dôležitého strategického významu a preto hrad postihol tento smutný a krutý osud.

Z roztopaše?

V kronike obce Devín sa o tomto skutku dočítame nasledovne: „Strážami zbavený hrad bol Napoleonovou armádou ‚hrdinsky‘ dobytý a než ho v roku 1809 opustili, z vyloženej roztopašnosti a bez strategickej nutnosti ho vyhodili do vzduchu.“

Dobroslava Menzlová v roku 1937 napísala: „Devínsky hrad bol do roku 1809 dobre zachovaný, no potom prišli francúzski vojaci a hrad, pre zábavu vyhodili pušným prachom do povetria.“ Výbuch zničil hlavne horný hrad a prvé podhradie. Kamenné bloky sa rozsypali po stráni hradného vrchu a veľká časť skončila v Dunaji. Napísala aj poznámku: „Hrad dávno stratil akýkoľvek vojenský význam.“ Bolo to ale naozaj tak?

Do povetria vyhodili aj Pajštún

Toto konštatovanie vylučuje už samotná lokalita hradu Devín. Je postavený na skalnej vyvýšenine týčiacej sa nad sútokom riek Dunaj a Morava. Je pravda, že v stave, v akom sa v roku 1809 nachádzal, už nebol vhodný na obývanie. Bol ale zaujímavý ako strategický objekt – pozorovateľňa. Ak teda hrad „stratil akýkoľvek vojenský význam,“ – tak tento jeden, iste dôležitý, mu nemôžeme uprieť. Práve ten bol zrejme príčinou, pre ktorú sa francúzski vojaci rozhodli po ukončení vojnového konfliktu hrad zničiť.

Na sever od Bratislavy sa nachádza zrúcanina hradu Pajštún. V polovici 18. storočia zhorela strecha a značná časť hradu. Spúšť dovŕšili napoleonské vojská. V roku 1810 vyhodili veľkú časť hradu do povetria.

V Bratislave sa správali slušne

Prítomnosť okupačných jednotiek nesie so sebou vždy veľa príkoria pre domáce obyvateľstvo. Obmedzená možnosť pohybu, nedostatočné zásobovanie, rôzne obmedzovanie, toto všetko neznášali iba obyvatelia Bratislavy, ale aj obcí v okolí mesta.

Zo zachovaného písomného materiálu vidíme, že vojenské jednotky francúzskej okupačnej armády sa v Bratislave v roku 1805 správali slušne. Potvrďuje to list Permanentnej deputácie generálovi Gudinovi, v ktorom vyjadrujú vďaku za disciplinovanosť a vzorné správanie sa francúzskych jednotiek.

Vyskytli sa síce incidenty, ale pri presune takého množstva vojsk to nebolo nič pozoruhodné. O väčších nedorozumeniach medzi občanmi Bratislavy a vojskom sa nezachovali žiadne správy, nešírili sa ani ústnym podaním. Takéto historky by iste neušli pozornosti ľudí, ktorí by si ich zachovali v rozprávaniach a piesňach.

Dokonca ani v roku 1809, po podpísaní prímeria a obsadení mesta vojskom, sa nevyskytli udalosti, ktoré by poukazovali na zlé správanie sa francúzskych okupačných vojsk. To však môžeme konštatovať iba v prípade mesta Bratislava. V jej okolí bola iná situácia. Vyskytujú sa viaceré nepriaznivé správy. Okrem obcí v okolí Bratislavy boli francúzske jednotky ubytované aj na Záhorí, v Trnave a jej okolí. Francúzski vojaci obsadili v Trnave už čiastočne opustenú univerzitnú budovu, ktorú obývali invalidi. V univerzitnom kostole otvorili hrobku, v ktorej zrejme hľadali šperky. Všetko v nej poprehadzovali.

Brali mužov a mláďencov

Zlé spomienky na francúzskych vojakov zanechal vo svojom popise i učiteľ Ján Vajaj z Horných Zeleńíc, kde sa objavil menší oddiel francúzskej jazdy. Aj v Lamači si obyvatelia vytrpeli veľa príkoria od francúzskych vojakov. Mestá i obce platili vojne svoju daň, najvyššou cenou však boli muži a mláďenci, ktorých Francúzi odviedli a po zacvičení zaradili do svojich jednotiek.

Po Napoleonovi cholera

Po strastiach napoleonských vojen čakali obyvatel'ov Dúbravky ďalšie nešťastia. To prvé malo podobu cholerovej epidémie. Od 12. októbra do 28. októbra 1831 – teda v priebehu sedemnástich dní, zomrelo v Dúbravke 40 obyvatel'ov. O rok sa epidémia zopakovala. V septembri v roku 1832 zomrelo 5 ľudí. A do tretice sa cholerová epidémia objavila znova v roku 1836. Od 17. júla do 26. augusta zomrelo v dôsledku tejto choroby 33 ľudí.

Foto: Dúbravské múzeum

Dúbravčania pohromy predpovedali podľa zemetrasenia

Oheň na hrade si vyžiadal deväť obetí

Dodnes sa nevie, prečo na Bratislavskom hrade 28. mája 1811 vznikol požiar, ale usudzuje sa, že to bolo pre nedbanlivosť posádky, ktorá mala brániť Bratislavu pred Francúzmi. Hrad slúžil v čase napoleonských vojen ako pevnosť a vojaci tu mali kasárne.

Požiar, ktorý zachvátil Bratislavský hrad nadránom, zničil nielen budovy hlavného paláca a Tereziána, ale zachvátil aj Zuckermendl, kde vyhorelo 70 domov. Oheň si vyžiadala deväť ľudských životov a škoda bola odhadnutá na dva milióny zlatých.

V Dúbravke, ktorá mala v čase napoleonských vojen 556 obyvateľov, bol umiestnený peší pluk o 900 mužoch a 200 mužov jazdy. Pobyť napoleonských vojsk sužoval Dúbravku rovnako ako okolité dediny. Vojaci bezohľadne brali čo im prišlo pod ruky a pri postupe Napoleonovho vojska na Viedeň bola dedina načisto vyplienená.

Traduje sa, že Dúbravčania pohromy predpovedali podľa zemetrasenia, ktoré udalostiam predchádzalo 14. januára 1810. Po dvoch slabších otrasoch prišiel tretí taký silný, že vznikli obavy zo zrútenia domov. Pri sebe stojace poháre sa rozbíjali, v klietkach zavreté vtáky, trepotajúc krídlami, popadali zo svojich bidielok, zvonili domáce zvončeky, píšú noviny Pressburger Zeitung deň po udalosti. Pred otrasmi vraj vládlo bezvetrie a vietor, ktorý sa strhol po nich, bol vysvetľovaný ako znovunastolenie rovnováhy medzi podzemnými výparmi a atmosférou.

Športové, tanečné, umelecké. Kam na letný denný tábor v Dúbravke?

Leto doma, žiadna nuda. Tanec, beh, futbal aj umenie

Aký tábor, pre koho a kde? Kde sa hrá futbal s profesionálmi, kde sa zabáva pri varení či umení, a kde zas behá či tancuje?

Dúbravské noviny oslovili kluby, tanečné školy, organizácie a pripravili sme prehľad denných letných táborov v mestskej časti.

Vyzerá to tak, že prázdniny na dúbravskom sídlisku nemusia byť vôbec nudné. Vyskúšate?

Tábor umeleckých remesiel – ÚLET

Kde? Dom kultúry Dúbravka

Pre koho? od 7 rokov

Kedy? štyri augustové týždne - 2. – 27. augusta.

www.dubravka.sk, 0918 422 806

Letný tábor umeleckých remesiel má v Dúbravke dlhoročnú tradíciu. Prebieha v Dome kultúry Dúbravka a tento rok ponúkne štyri turnusy počas augusta od 2. do 27. augusta. Určený je pre deti od 7 rokov, program prebieha v jednotlivých ateliéroch, v ktorých sa deti striedajú, aby si vyskúšali a naučili sa rôzne techniky a postupy. Tento rok organizátori z Domu kultúry Dúbravka avizujú štyri ateliéry – keramický, košíkársky, šperkársky, maliarsky a fotografický. Poplatok za tábor je 80 eur, pričom zahŕňa obedy, materiál a program, cestovné, poistné. V jednom turnuse má byť okolo 25 detí, ktoré pracujú a tvoria v piatich skupinkách. Tábor je už naplnený.

Denné tábory so Športovkom

Kde? Základná škola Pri kríži

Pre koho? 5 – 13 rokov

Kedy? päť turnusov – v týždňoch od 19. júla do 20. augusta

www.sportovkovo.sk

Športovať na žinenkách, zacvičiť si na kruhoch, vyskúšať si rôzne športy vnútri aj vonku a popritom zájsť na výlet. Taký by mal byť denný, športovo-zábavný tábor so Športkovkom. Určený je pre deti od 5 do 13 rokov. Počas piatich týždňov bude prebiehať na Základnej škole Pri kríži. Prvý turnus sa začína 19. júla a tábory potrvajú do 20. augusta. Denný program má začať o 7.30 a trvať do 16.30. Cena za 5-dňový turnus je 99 eur, vrátane kompletnej stravy, pitného režimu, zapožičania športového náčinia a aj úrazového poistenia. Prihlasovanie organizátori uzatvoria pri naplnení kapacity 30 detí.

Denný Break Dance tábor

Kde? Škola Breaku Karola Adlera 19

Pre koho? od 6 rokov

Kedy? 5. - 9. júl, 9. - 13. august

www.skolabreaku.sk

Denné tábory počas letných prázdnin organizuje niekoľko rokov aj Škola Breaku. Prebiehať budú v sídle školy na ulici Karola Adlera, v priestoroch niekdajšej tanečnej školy Jagermajster. Okrem breakdance tréningov v tanečných sálach, ktoré majú viesť skúsení lektori, budú tábory ponúkať aj bohatý sprievodný program - športové aktivity, balónovú vojnu, kráľovské hry, break kino a podobne. Organizátori sľubujú špeciálnych hostí, prekvapenia aj táborové tričko pre každého účastníka a každý deň s iným programom.

Denné tábory sú určené pre deti od 6 rokov, prihlásiť sa môžu aj úplní začiatočníci. V cene tábora 149 eur je stravovanie, pitný režim, kompletný program, materiál a táborové tričko.

Letný tábor La Portella

Kde? TŠ La Portella Koprivnická 9/E

Pre koho? 4 – 10 rokov

Kedy? 19. – 23. júl, 26. – 30. júl, 9. – 13. august

www.laportella.sk

Pravidelné letné tábory organizuje aj Tanečná škola La Portella. Do tábora prijíma deti už od 4 rokov, pričom sa môžu prihlásiť tanečníci aj netanečníci. Denný tábor sa orientuje na tvorivú zábavu, hudbu, tanec.

Každý deň má medzi deti zavítať tanečný hosť, na programe bude aj karaoke šou v maskách. Organizátori sľubujú profesionálnych lektorov, okrem tanca a hudby aj hodiny tvorivých dielničiek či španielčiny i piknik pod holým nebom. Tábor plný hudby a pohybu bude v Dúbravke prebiehať v priestoroch tanečnej školy La Portella na Koprivnickej 9/E, a to denne od 8.00 do 16.30. Cena za turnus, vrátane programu a stravovania, je 145 eur, v jednom turnuse má byť 10 až 25 detí.

Letný atletický tábor HNTN

Kde? ihrisko a areál Britskej školy, Dom kultúry Dúbravka

Pre koho? 6 – 12 rokov

Kedy? 5. - 9. júl, 12. - 16. júl, 9. - 13. august,

16. - 20. august

www.hntn.sk

Letný atletický tábor s klubom Hraj na tie nohy je zameraný na všestranný športový rozvoj i kopu zábavy. Prebieha najmä vonku a na ihriskách v mestskej časti. Základňu budú mať športovci v Dome kultúry Dúbravka. Na deti čaká bohatý program, okrem atletiky tiež rôzne pohybové hry, joga, návšteva múzea, kúpaliska Rosnička a opekačka. Tábor má štyri turnusy a prebieha od pondelka do piatka, v čase od 8.00 do 16.30. Každý z piatich dní je rozdelený na doobedný blok, ktorý sa venuje športu, poobede je už viac o zábave, ale aj učení sa nových vedomostí a zručností. Každý absolvent tábora získa certifikát. Poplatok za tábor je 89 eur pre členov klubu HNTN a 129 eur pre nečlenov. Zahŕňa program, desiatu aj obed.

Letný futbalový kemp FK Dúbravka

Kde? ihrisko a areál FK Dúbravka (K Horánskej studni)

Pre koho? 6 – 14 rokov

Kedy? 5. – 9. júl, 12. – 16. júl

www.fkdubravka.sk

Tábor plný športu, presne taký má byť Letný futbalový kemp FK Dúbravka, ktorý klub organizuje už päť rokov. Kemp je určený pre všetkých milovníkov futbalu a rozvíja herné činnosti, odstraňuje nedostatky, naučí nové veci a posilní sebadôveru. Prebieha v areáli FK Dúbravka v blízkosti prírody. Organizátori hovoria, že popri náročnom futbalovom programe, ktorý majú zastrešovať skúsení tréneri, ostane priestor aj na iné aktivity.

Kemp bude prebiehať v dvoch júlových turnusoch, určený je chlapcov aj dievčatá narodených v rokoch 2007 – 2015. Poplatok za tábor je 130 eur, cena zahŕňa program, starostlivosť, profesionálne tréningy na ihriskách, stravu, pitný režim, táborové tričko, medailu či diplom.

Denný športový tábor Tomáša Kuťku

Kde? Základná škola Nejedlého

Pre koho? 4 – 13 rokov

Kedy? 19. – 23. júl, 26. – 30. júl

0902 834 949, tomaskutka111@gmail.com

Už niekoľkú sezónu Tomáš Kuťka mladší, známy ako tanečník rock'n'rollu, organizuje denné tábory. Športový tábor plný pohybu bude mať dva turnusy počas júla, určený je pre deti od 4 do 13 rokov. Na deti čaká každodenný program od 7.00 do 17.00, tešiť sa môžu na olympiádu, hľadanie pokladu, talentovú súťaž, prekážkové dráhy, súťaže, kreslenie, spoločenské hry aj pohybové a logické úlohy. Tréningy detí prebiehajú v telocvični a vo vonkajšom areáli Základnej školy Nejedlého. Trénovať sa má gymnastika, tanec, koordinačné a kondičné cvičenia či pohybové hry. V cene 110 eur je zahrnutý kompletný týždenný tréningový program, strava, pitný režim, odmeny i ceny pre deti, prenájom priestorov, kvalifikovaní tréneri a pomôcky.

Tábory s tanečným

klubom District Dance

Kde? Priestory klubu Harmincova 1

Pre koho? 4 – 12 rokov

Kedy? 5. – 9. júl, 12. – 16. júl, 19. – 23. júl,

www.districtdance.sk

Pohyb v lete je rovnako znamením denných táborov tanečného klubu District Dance. Sú určené pre deti od 4 do 12 rokov a prebiehajú počas troch júlových termínov v budove tanečného klubu na Harmincovej. Okrem tanečných a gymnastických tréningov deti absolvujú aj kreatívne dielne, zahrajú si tiež rôzne športové hry. Program prebieha v priestoroch klubu a aj na vonkajších ihriskách. Každý účastník dostane tričko na pamiatku. Súčasťou poplatku 120 eur je celodenný program a tréningy, stravovanie 3xdenne či pitný režim. Táborový deň sa začína o 7.30 a v klube District Dance na Harmincovej a trvá do 17.00.

Centrum voľného času Klokan

kde? CVČ Klokan Batkova 1

Pre koho? 6 – 15 rokov

Kedy? viac termínov počas celého leta

www.kruzky.eu

Viac táborov pod jednou strechou organizuje Centrum voľného času Klokan na Batkovej 2. Denné tábory pre malých i veľkých pekárov, cukrárov pod názvom Kuchárik, poznávacie tábory s Pátračom Tinom, ekologické, hip-hopové, gymnastické, street-dance tábory, tábor v koži bojovníka Ninjutsu, športový tábor nielen pre milovníkov futbalu, umelecko-herecký tábor, hudobný tábor, no aj anglický či horolezecký týždeň v Klokane. Spojením viacerých aktivít, v štýle z každého rožku trošku, vznikol tábor s názvom Miš-Maš. Športovo-umelecko-vzdelávaco-zábavná ponuka centra voľného času je počas letných prázdnin skutočne bohatá. Vybrať sa dá zo širokej ponuky v rôznych termínoch.

Leto v Ariwe

Kde? Priestory klubu Harmincova 1

Pre koho? od 5 rokov

Kedy? šesť letných turnusov – 5. – 9. júl, 12. – 16. júl, 26. – 30. júl, 2. – 6. august, 16. – 21. august, 23. – 28. august

www.ariwafit.sk

Vo svojich priestoroch na Harmincovej organizuje gymnastické tábory a aj letné akrobatické školy pohybové centrum pre deti a dospelých Ariwa Fit. V júli aj v auguste pripravujú letnú akrobatickú školu od 8 rokov a aj gymnastický denný tábor od 5 rokov. V júli navyše chystajú Parkour Camp a v auguste sústreďenie. Tábory sa začínajú ráno o 8.00 a trvajú do 17.00. Na programe letného športovania má byť gymnastika, tanec, parkour či pole dance. Cena za denný týždenný tábor sa pohybuje od 130 do 150 eur, pričom okrem tréningov a programu cena zahŕňa kompletne stravovanie - desiatu, obed, olovrant.

Spracovala: Lucia Marcinátová

Svätojánske zvyky na západnom Slovensku a v Dúbravke

Na svätého Jána každá baba pjána

Text: Lucia Palšová

Takmer na celom svete bol letný slnovrat sprevádzaný obradmi spojenými s kultom slnka a ohňa. Niektoré historické záznamy dokonca naznačujú, že slávnosti letného slnovratu boli u Slovanov jednou z najdôležitejších udalostí roka. Veľa správ z deviateho a desiateho storočia máme od arabských cestovateľov. Práve z ich záznamov sa dozvedáme, že slávnosti trvali niekoľko dní.

K základným zložkám slnovratných zvykov patril oheň. Boli to predovšetkým vatry, okolo ktorých nielen mládež, ale i ženy a muži spievali, tancovali a často ich aj preskakovali. Týmto ohňom a fakliam ľudia pripisovali magicko-očistnú a zdravotno-preventívnu funkciu. Známym zvykom na území Slovenska bolo zapaľovanie kolies, ktoré potom spúšťali dole kopcom. Kolesá symbolizovali klesanie slnka z vrcholného bodu nebeskej klenby. K zvykom patrilo aj pálenie ľudskej figuríny alebo stromu, išlo tu pravdepodobne o náhradu za pôvodné ľudské obete.

Nielen oheň, ale i voda

V starej Dúbravke bola dôležitou zložkou týchto obradov voda. S tečúcou vodou a rosou súviseli i ďalšie zvyky na privolanie dažďa, zabezpečenie zdravia, dobrej úrody a tiež na otázky osobného života v blízkej budúcnosti. Ľudia viacerými spôsobmi využívali rastliny, ktoré v tom čase kvitli. Staršie pramene obsahujú tiež narážky na erotický charakter hier a dávnejšie aj sexuálnu promiskuitu. Možno predpokladať, že išlo o magickú podporu plodnosti zeme.

Spevy na Jána

V kresťanskom kalendári sa ťažisko slnovratných zvykov posunulo na 24. mája, teda na sviatok narodenia Jána Krstiteľa. Konkrétne formy jánskych zvykov na našom území boli zaznamenávané od konca 18. storočia, keď už boli na ústupe.

Z historických prameňov z 18. storočia sa taktiež dozvedáme o niektorých svätojánskych zvykoch v starej Dúbravke.

Dedinské obyvateľstvo malo v danom období deň svätého Jána v mimoriadnej úcte. Popri individuálnych zvykoch, súvisiacich so zberom liečivých rastlín, pestovaním ľanu a iných poľnohospodárskych plodín, boli rozšírené aj zvyky spojené s magickými praktikami. V tento deň pri vyrieknutí určitých magických formuliek ľudia verili, že nájdu skrytý poklad, ktorý zem vydá tomu, kto si ho zaslúži. Dievčatá vyslovovali určité zariekacie formulky, pričom tie im mali pomôcť pri hľadaní milého.

V Dúbravke sa dievčatá schádzali dva týždne pred Jánom nad obcou, odkiaľ zaznieval ich spev. V piesňach sa často striedali mená mládencov. Keď dievčatá skončili, celá obec mohla vedieť, ktorý mládenec, za ktorým dievčaťom chodí.

Večer pred Jánom, už pri vatre, o ktorú sa starali mládenci, dievčatá nechválili, ale "pálili" Jána" pri úvodnej časti piesne: „Ej Jáne náš, Jáne, kde ťa páliť máme na dúbravskej strane, tam ťa páliť máme...“

Podobný obsah mali aj piesne v niektorých iných západoslovenských obciach. No celý rituál sa robieval, iba ak bolo sucho, pretože cieľom pálenia ohňov bolo privolať dážď.

Ohne na Jána

Dievčatá hovorili, že idú ohníček páliť a pri obci pálili slamu. Plamene nesmeli byť vysoké, pretože ich preskakovali. Dôležitá bola rozlúčka s ohňom pred odchodom domov.

Často sa spievala pieseň, ktorá mala na západnom Slovensku rôzne obmeny:

Dobrá noc ti môj ohníček, dobrú noc, o Jano, prídeme ti zajtra večer na pomoc, ó Jano. Ktorá dievka na ohníček neprišla ó Jano tá nerada pec, ohnište obišla ó Jano.

Takýmto spôsobom spievali a robili ohníky každý večer, až kým zapršalo, hoc aj týždeň po Jáne.

Privolávanie dažďa v období letného slnovratu patrí k najstarším obradným zložkám. Na rozdiel od východných a južných Slovanov, kde do dvadsiateho storočia pretrvalo v bohato rozvinutých archaických formách, u nás ho poznáme iba z niekoľkých vzácných fragmentov.

Ženy často sedávali na priedomiach a spievali prekáračky. Tie trvali pomerne dlho, avšak neboli únavné, keďže ženy spievali vtipné a často improvizované verše. V nich neraz podrobili kritike každého, kto si podľa verejnej mienky zaslúžil napomenutie, zosmiešnenie či chválu.

„Na svätého Jána každá baba pjana, prečože je pjana, že je svätého Jána. Konopa, konopa zelená konopa, Jana Ďurišovca zhodili do šopa, zhodili zhodili, už ho viac nezhodia, u Gajdošov dvere už viac neotvoria...“

Čertovo rebro

Na území západného Slovenska sa rozšírili magické zvyky so zelenými konárikmi, ktoré mali ochraňovať pred búrkou a strigami. Nad dvere pokladali vrbové prúty, aby strigy nevošli do domu. Na brány a

pod strechy dávali "máje", čiže konáriky z lipy, javora, rozkvitnutej trnky i vrby, ako ochranu pred búrkou. S búrkou a prietržou mračien spájali čiernokňažníka, a ten rozkazoval búrke, bleskom a z nich prichádzajúcemu ohňu.

Ľudia verili, že všetky rastliny, ktoré na Jána kvitnú, majú liečivý a čarodejný účinok. Čarovná moc sa pripisovala papradu, v našich končinách známemu ako čertovo rebro. Verilo sa, že kvitne jedine o polnoci z 23. na 24. júna.

Na mieste, kde kvitne, má byť zakopaný poklad. Kto má takýto kvet pri sebe, vie o všetkých skrytých pokladoch a môže ich vykopať, pretože zem sa pred ním sama otvorí a vydá ukryté bohatstvo. Kvet papradia vo všeobecnosti prináša šťastie, úspech alebo robí človeka neviditeľným. Zakopané poklady na Jána o polnoci prezrádzajú aj belasé plamienky, ktoré o polnoci nad nimi horia.

Pri troche odvahy sa môžete i tento rok vydať do lesa za svätójánskym pokladom. Možno vás povedú svätójánske mušky a ak nenájdete poklad, iste si odnesiete nezabudnuteľný zážitok z čara svätójánskej noci.

Spevy na Jána

Ej Jáne náš, Jáne, kde ťa páliť máme na dúbavskej strane, tam ťa páliť máme...

Na svätého Jána každá baba pjána, prečože je pjána, že je svätého Jána. Konopa, konopa zelená konopa, Jana Ďurišovca zhodili do šopa, zhodili zhodili, už ho viac nezhodia, u Gajdošov dvere už viac neotvorila..."

Rady nielen dúbavským záhradkárom

Keď pominú mrazy, sadíme rajčiny

Predletné obdobie je aj obdobím prác záhrade. Treba sa starať o kvety aj zeleninu. Niekoľko rád pri- niesol MILAN TRSTENSKÝ, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica.

Záhradkár v júni: V júni je čas na zber liečivých rastlín - harmančeku, skorocelu, žihľavy, mäty, me- dovky, púpavy a ďalších. Zbierame aj kvety a plody bazy čiernej alebo lipy. Kvety: Vysoké druhy kvetov - georgíny, ostrôžky treba vyviazať, aby ich vietor nepolámal. Záhony s kvetmi neustále odburiňujeme a pôdu kypríme. Drobné ovocie: Pravidelne zbierame jahody, aby nám plody pri vlhkom počasí nepod- liehali skaze. Koncom mesiaca pri teplom počasí začneme so zberom ríbezlí a egrešov. Ovocné stromy: Po ukončení rastu letorastov môžeme urobiť letný rez. Odstránime konkurenčné výhonky, letorasty rastúce dovnútra koruny a obrast na kmienkoch. Na mladých stromčekoch prezrieme a dáme do po- riadku úväzky. Kontrolujeme napadnutie voškami a odstraňujeme hniezda húseníc. Pri napadnutí múč- natkou vylamujeme napadnuté konce konárikov. U jabloní a hrušiek robíme prebierku plodov, odstrá- nime menej vyvinuté a poškodené plody. Zelenina: Vyvážujeme rajčiaky a papriky. Pre hrášok vytvo- ríme oporu z tenkých konárikov. Zalievame cukety, patizóny a tekvicu. Na zálievku používame daž- ďovú, alebo odstátu vodu. Koncom mesiaca môžeme začať so zberom mladého cesnaku a cibulky. Ces- nak posledné týždne pred zberom nezalievame, môžeme ho zalomiť alebo zauzliť, lepšie sa vyvinie podzemná časť.

Tipy z dúbavskej knižnice

Odborné oddelenie aj pre milovníkov beletrie

Júnové knižné tipy Miestnej knižnice sa venujú oddeleniu odbornej literatúry. Obsahuje totižto mnoho skvelých populárno-náučných titulov, ktoré stoja za objavenie. Tak ho nezabudnite nabudúce navštíviť a nájsť si to svoje.

STOROČIE CHIRURGOV

Jürgen Thorwald

Dnes je nám operácia kolena, vyberanie zubov múdrosti či slepého čreva, samozrejmosťou. No nebolo tomu vždy tak. Aj chirurgia má svoje dejiny - plné neuveriteľných pokusov, trýznivých procedúr a nových objavov. Autor sa opiera najmä o spomienky svojho starého otca, ktorý sa ocitol v Bostone pri objavení narkózy, veľkého mílnika pre celý odbor chirurgie.

AKO PREŽIŤ RODIČOVSTVO

Martina Vagačová

Kniha s podtitulom „láskavý sprievodca rešpektujúcim prístupom“ prináša postrehy a návody dlhoročnej výchovnej poradkyne, ktorá povzbudzuje rodičov, aby sa nebáli byť sami sebou, mali sa radi aj s chybami a nezabúdali na každodenné radosti. Autorka s pochopením vysvetľuje, na čo si dať pozor pri riešení rodičovských výziev a používa aj skvelé príklady z praxe.

MILADA HORÁKOVÁ

Zdeněk Ležák, Štěpánka Jislová

Azda najznámejšia obeť politických monterprocesov. Nepatriło by sa vedieť o jej živote viac než o smrti? Sto strán komiksu pre dospelých vás prevedie detstvom, mladosťou aj prvými rokmi kariéry Milady Horákovovej, nevyhne sa ani jej vstupu do politiky, zatknutiu, procesu a poprave v Prahe na Pan-kráci. Kniha o žene, ktorá by mala čo svetu povedať aj dnes.

Veronika Frtúsová

Láska k šperkom sa zrodila pri banských haldách

Každý deň je sviatok

Text: Lucia Marcinátová

Minerály, šperky, zlato, ich výroba a oprava. Možno žiarivá, vábivá téma, no v tomto čase aj ona utrpela. Ako fungovala prevádzka v čase obmedzení a zatvorenia prevádzok? Stopla pandémia oslavy, dary k významným jubileám, svadbám či svätému prijímaniu? O tom sme sa porozprávali s MIROSLAVOM LIPOVSKÝM, ktorý vedie dúbavskú firmu MILI, vyrábajúcu šperky z minerálov, zlata a striebra. Zameriava sa tiež na opravy všetkých druhov šperkov. Zlatníctvo MILI nájdete v Obchodnom centre DUBRAWA za konečnou električiek.

Ako dlho pôsobíte v Dúbravke a kde máte predajňu?

Už viac ako 30 rokov vyrábam netradičné šperky, najmä z prírodných polodrahokamov a drahokamov. V roku 1990 to bolo pre predajňu minerálov v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave. Potom som otvoril predajňu na autobusovej stanici Mlynské nivy. No aj pre rekonštrukciu autobusovej stanice som premiestnil výrobu a opravu šperkov na jeseň roku 2016 do Dúbravky do OC DUBRAWA.

Aké služby a tovar ponúka vaša predajňa?

V predajni ponúkame náramky, náhrdelníky, náušnice, prstene z minerálov, ako ametyst, citrín, ruženín, krištál, jaspis, mesačný kameň a viac ako 100 iných druhov. Okrem šperkov aj osobne upravené darčeky k jubileám z brúseného skla, secesný porcelán, poháre, vázy, pilníky. Vyrábam šperky zo Swarovski krištáľov i darčeky zo živice. Vzdelaním som geochemik, takže mi nerobí problém určiť chemické zloženie, rýdzosti kovov a navrhnuť čistenie a opravu aj zložitých či historických a vzácných šperkov. Okrem predaja zlatých a strieborných šperkov ponúkam cenovo prijateľné šperky z polodrahokamov a ocele. K doplnkovým službám patrí výmena batérií v hodinkách či kopírovanie dokumentov, prípadne tlač z USB alebo e-mailu.

V čase pandémie sa stopli aj spoločenské akcie. Pociťuje napríklad menší dopyt po darčekom k významným udalostiam – krst, prijímanie, svadby, jubileum a podobne?

Predajňa musela byť počas lockdownu zatvorená a pandémia sa firmy výrazne dotkla, keďže zákazníci mohli ostať v kontakte len cez výdajné miesto e-shopu a mnohí radšej ostali doma v bezpečí. Väčšina ľudí nosí šperky na jar a v lete, na kultúrne a spoločenské podujatia, no tie sa v roku 2020 a začiatkom 2021 konali iba veľmi málo. Rovnako ako svadby, oslavy, promócie... Veľa ľudí kúpu zlatých šperkov odložilo na neskôr. Chcel by som sa aj touto cestou poďakovať svojim verným zákazníkom za podporu počas pandémie.

Ako vy vnímate investovanie do drahých kovov? Aký je trend v súvislosti s pandemiou?

Investovanie do zlata je konzervatívna investícia. To znamená, že sa počíta s malým a dlhodobým zhodnotením investície. Ak chcete naozaj využiť sporenie v zlato, ponúkame účet v zlato, ktorý je bezplatný a uložené peniaze sa vám ukladajú vo forme zlata, ktoré si aj fyzicky preberáte. Všetko dnes prebieha cez váš špeciálny účet v banke. Zmenu ceny zlata za 20 rokov dobre vidieť napríklad na grafe www.goldprice.org. Aj laik tu odčíta dva významné vrcholy, a to boli krízy. Po nich sa už nikdy nevrátila cena na pôvodnú. Za 20 rokov narástla peňažná hodnota investičného zlata viac ako o 350 percent.

Ste profesionálny geológ. Ako ste sa dostali k výrobe šperkov?

Som jeden zo šťastných ľudí, ktorí už v 15-ich rokoch vedeli, čím chcú byť. Krstný otec bol brusič kameňov a otec banský technik. Na ZDŠ v Handlovej ma pripravovala talentovaná pani učiteľka Moravčíková na geologickú olympiádu, kde som získal v celoslovenskom kole popredné miesto. Ako dieťa som vyrastal pri banských haldách vyťažených z hĺbok zeme, a to v Handlovej a Banskej Štiavnici a okolí. Po chemickej priemyslovke v Štiavnici som absolvoval štúdium na Univerzite Komenského odbor geochémie, takže som musel robiť skúšky aj z chémie a geológie. V rokoch 1984 - 1991 som bol geológom v Štátnych reštaurátorských ateliéroch. Robil som a dodnes robím geologické rozborov z kamenných pamiatok - kostolov, morových stĺpov, hradov zo Slovenska. Moje geologické rozborov využívajú reštaurátori, kvalifikovaní členovia reštaurátorskej komory Slovenska pri záchrane kamenných pamiatok kultúrneho dedičstva. Okrem geologických rozborov a predaja chemikálií na údržbu a čistenie šperkov je mojím hlavným zameraním výroba šperkov z krásnych minerálov.

Ako vyzerá u vás výroba šperku. Pracujete sám?

Moja práca je spojená s cestovaním za dodávateľmi vzácných minerálov, drahokamov, perál a ich spracovateľmi. Ľudia chápu slovo zlatník ako výrobca šperkov, no ide o umeleckú strednú školu, ktorú som si už iba ako hobby dokončil pred tromi rokmi. Na veľkých odborných výstavách v zahraničí nakupujem priamo od výrobcov spracované tvary minerálov, smaragdy, rubíny, zafíry, diamanty, ktoré v dielni s pomocou množstva kolegov pretvárame na šperky. Zlatníctvo, pokiaľ ho dnes chcete robiť na modernej úrovni, zahŕňa viacero povolání - od mineralóga a brusiča kameňov, až po návrhára dnes už pre 3D modely, odlievača, rytca, faséra. V dnešnej dobe je pri výrobe šperkov, okrem vysokej remeselnej zručnosti, potrebné mať k dispozícii veľké množstvo moderných prístrojov, mikroskopy, laserové zväračky, leštičky a prístroje pre záverečné galvanické úpravy. Pri práci v záhrade či domácich prácach je potrebné šperky chrániť pred poškodením. Opravy takto vysoko technologicky spracovaných šperkov zvláda iba málo firiem a radšej vás nahovoria na kúpu nového. My máme iný prístup a opravám sa venujeme. V predajni sa striedame dvaja. Moja kolegyňa - šikovná maliarka a umelkyňa Diana Vigašová. S praxou, ktorú dnes má, profesionálne zvláda zhmotnenie predstáv zákazníkov pri oprave, tvorbe, modelovaní šperkov.

Spomínate kolegyňu a čo je vašou úlohou, prácou?

Čo sa týka mojej práce, tá sa začína predstavou zákazníka. Moje dnešné vedomosti a možnosti už vedú splniť skoro každú predstavu, pokiaľ je na výrobu dostatok času a prostriedkov. Napríklad, pri objednávke smaragdových prsteňov je potrebné ujasniť si najskôr predstavu, ako by mali vyzeráť a koľko by mali stáť, či bude stáť pár sto eur alebo tisíce. Každý minerál má rôznu farbu, čistotu, veľkosť, od toho sa odvíja cena. Spolupracujem s brusiarňami drahokamov vo svete. Slovensko bolo do začiatku 40 rokov minulého storočia najväčší svetový dodávateľ drahého opálu na svete. Ťažil sa pri Prešove, ale potom boli objavené veľké ložiská drahého opálu v Austrálii a ťažba u nás prestala byť rentabilná.

Často sa hovorí i píše o liečivej sile kameňov, minerálov. Čo si o tom myslíte? Prípadne o spojení kameňov so znameniami zverokruhu a podobne?

Hovorím tomu skúsenosti ľudí. Nie sú to iba minerály, je to všetko okolo nás. Pôsobí na nás, ako si líhame, ako vstávame, s čím a kým sa tešíme, čo jeme a pijeme. Aké si vytvoríme svoje prostredie, aké sú naše hodnoty. Ak žijeme v jednote s prírodou a využívame jej silu, telo sa nám odmení. Odpradáva sa čistému, číremu krištálu kremeňa pripisovala kladná životodarná energia. Ľudia ho stískali v dlani, masírovali sa s ním, dávali ho do vody a pili túto vodu. Viera v silu nám pomáha, ale musíte viesť úprimný, čistý život bez postranných úmyslov a všetko sa vám vráti. Najvyššou hodnotou je slúžiť ľuďom. Pomáhať im. Ruženin je kameň lásky a priateľstva, čierne minerály, turmalín, onyx – ľudia veria,

že ochráni pred zlou energiou... Je toho veľa. Mnohým ľuďom to pomáha. S láskou sa starajú o farebné kamienky, ktoré vytvorila príroda, a tie im dávajú nádej a silu z prírody.

Je možné u vás zakúpiť aj takého kamienky, hoci po kusoch?

Požiadavky ľudí bývajú rôzne, tak ako sú rôzni ľudia. Radi k nám chodia deti, ktoré sa dnes už sami učia o mineráloch, pretože v škole na to nie je čas. Vyberú si asi 100 farebných kamienkov za symbolickú cenu do pohárika a máme rozlišovač, na základe ktorého sa učia minerály. Áno, mám asi 200 druhov kamienkov a viaceré iné na vyžiadanie. Držím tiež drahokamy do šperkov i hotové šperky. Zlatý prsteň si môžete objednať aj od pár desiatok eur. Ideálne je, ak si dodáte materiál - zlato a vaše predstavy či spomienky dokážeme zhmotniť. Mám rád úprimných, pracovitých a vďačných ľudí, ktorí radi obdarujú svojich blízkych, chcú im podarovať niečo originálne, alebo chcú potešiť a vedia si vážiť aj samých seba. Naša firma má heslo: „Každý deň môže byť sviatkom!“

Zlatníctvo MILI

V OC DUBRAWA za konečnou električiek, otvorené od pondelka do soboty.

www.milishop.sk

Diana Vigašová – kresby, maľovanie na tvár – fcb Arthemis Art

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Kráľovná ryba aj coulis

Šéfkuchár, prezident Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Dúbravčan VOJTO ARTZ nás opäť pozval do svojej kuchyne. Má za sebou mnohé televízne šou a na konte osem vlastných kuchárskych kníh. Na stránkach Dúbravských novín postupne predstaví niektoré zo svojich receptov. Pred letom nám šéfkuchár ponúkol sviežu rybu s bylinkami i lahodné jahody.

Tvarohové knedličky s jahodami

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 45 minút

Čo potrebujeme:

500 g tvaroh mäkký, tučný

120 - 150 g toastového chleba

100 g hrubej múky alebo podľa potreby

1 vajce

2 žĺtky

soľ - štipka

cukor podľa chuti

400 g čerstvých jahôd

75 g cukru alebo podľa sladkosti jahôd

1 vanilkový struk

Doplňky na obaľovanie:

čokoláda nastrúhaná

škoricový cukor

tvaroh hrudkový (nastrúhaný)

maslo

cukor práškový

1. Najskôr okrajame opečené okraje toastového chleba a v mixéri rozmrvíme.
2. Do väčšej misy alebo kotlíka dáme tvaroh, múku, pridáme vajcia, žĺtky, rozdrvenú žemľu, ochutíme soľou a vymiešame dohľadka.
3. Z pripraveného cesta si navážime dieliky o váhe 40 g, z ktorých vytvarujeme pravidelné guľičky, knedličky.
4. Knedličky varíme vo vriacej osolenej vode domäkka, zhruba 7 minút. Potom ich drôteným podberákom vyberieme a dôkladne omastíme rozpusteným maslom.
5. Čerstvé jahody osprchujeme a necháme odtiecť na papierovej utierke.
6. Malým nožom odrežeme zelené časti jahôd.
7. V mixéri rozmixujeme jahody a prepasírujeme cez sitko, aby sme z nich odstránili semenka.
8. Jahodové pyrė ochutíme cukrom a zrnkami čerstvej vanilky.
9. Na dno taniera nalejeme jahodové coulis (omáčku) tak, aby sme pokryli jeho stred. Ostatné časti dna taniera mierne pocukrujeme práškovým cukrom.

10. Do coulis vložíme knedličku, ktorú obalíme v masle a škoricovom cukre, druhú v nastrúhanom tvarohu s cukrom a tretiu v čokoládových hoblinách. Nakoniec do coulis vložíme aj nakrájané čerstvé jahody.

TIP: Na coulis (omáčku) môžeme pokojne použiť aj jahody mrazené. Doplniť možno aj smotanu na šľahanie. Vychladenú na teplotu 6 °C ju vyšľaháme do pevnej konzistencie s vanilkovými semienkami a prípadne dosladíme cukrom či vanilkovým cukrom.

Grilovaná pražma kráľovská s letným zemiakovým šalátom

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: ***

Čas prípravy: 60 minút

Čo potrebujeme:

5 ks pražma kráľovská pitvaná

80 g cesnak

120 g citrón

80 g mix čerstvých bylín

(tymian, vňat', rozmarín,

estragón....)

soľ morská, čerstvo namleté korenie

50 ml olivový olej (na potretie)

1000 g zemiaky neskoré červené

1 zväzok lahôdkovej cibulky

(zelená časť)

1 zväzok reďkoviek

80 g sladkého plochého hrášku

100 g červenej cibule

15 g pažítka a jedlé kvety

(nemusí byť)

soľ (lupienková)

Zálievka

2 - 3 lyžice hrubozrnnej horčice

80 - 100 ml olivového oleja extra panenský

šťava z 1 BIO citróna

soľ

čierne korenie čerstvo namleté

1. Najskôr rybu zbavíme šupín buď tupou stranou noža, alebo špeciálnym odstraňovačom šupín.
2. Pitvanú pražmu dôkladne opláchneme studenou vodou zvnútra aj zvonku a osušíme.
3. Ostrým nožom z oboch strán na koži spravíme vedľa seba niekoľko zvislých zárezov hlbokých asi 3 - 4 mm. Do zárezov aj brušnej dutiny v masírujeme morskú soľ a čerstvo namleté korenie.
4. Do brušnej dutiny vložíme kúsky očisteného a na plátky nakrájaného cesnaku, plátky nakrájaného citróna a zmes bylínok podľa chuti (na stonke) zviazaných do kytičiek.
5. Rybu potrieme olivovým olejom a kvapneme aj do brušnej dutiny.
6. Grilujeme na miernom ohni z oboch strán do zlatova.
7. Zemiaky uvaríme v šupe v dostatočne osolenej vode takmer domäkka.
8. Zemiaky ošúpeme a nakrájame na tenké plátky.
9. Na zálievku si do menšej misy dáme hrubozrnnú horčicu, olivový olej, šťavu z citróna, soľ, čierne korenie a všetko dôkladne premiešame.
10. Na tenké plátky nakrájame cibuľu aj s red'kovkami, jarnú cibuľku a pažitku nakrájame najemno, plochý hrášok nakrájame na kusy.
11. Nakrájané zemiaky zmiešame so zálievkou. Zálievka do teplých zemiakov sa krásne vsiakne. Chvíľu počkáme, kým zemiaky budú nasiaknuté zálievkou a potom do nich pridáme ostatnú zeleninu, opatrne a dôkladne premiešame.

DÚBRAVKA HĽADÁ HUDOBNÉ TALENTY

Hráš na hudobný nástroj? Máš kapelu? Spievaš? ukáž sa! Krátke videá sa dajú posielat' do 15. júna

Dom kultúry Dúbravka v spolupráci s Dúbravskou televíziou a Dúbravskými novinami vyhlásili súťaž s názvom Dúbravka hľadá hudobné talenty. Prihlásiť sa môže sólo hráč na hudobný nástroj (gitara, klavír, flauta, husle, klarinet a podobne), hudobné skupiny, speváci a spevácke zbory bez určenia žánru, ale aj tanečníci a tanečné zoskupenia rôznych žánrov.

Podmienkou je ovládanie hry na hudobný nástroj, tanca či spevu na dostatočnej úrovni.

Prihláste sa a zasúťažte si o hodnotné ceny. Získajte šancu vystúpenia na verejnom podujatí. Hlavným cieľom je potešiť ľudí kvalitným umením a predstaviť sa verejnosti. Na vekú nezáleží! Podstatná je chuť ukázať svoje umenie, svoj talent. O prvých troch miestach rozhodnú obyvatelia v diváckom hlasovaní na sociálnej sieti. Ak budeš mať najviac fanúšikov, vyhrať môžeš práve ty. Do 15. júna čakáme na vaše (tvoje) prihlášky s krátkou ukážkou vlastnej produkcie na mailovej adrese: martina.buranova@dubravka.sk

Posielajte krátke, zhruba minútové video, alebo jednu pieseň, skladbu či úryvok z tanca. Ukážky môžete priniesť aj na prenosnom nosiči (USB kľúč, SD karta, CD) do Domu kultúry Dúbravka v obálke spolu s menom a mailovou adresou či telefónnym číslom. Prihlasovať sa dá už od tejto chvíle do 15. júna 2021.

Prípadné otázky posielajte mailom: tlacove@dubravka.sk.

Dom kultúry Dúbravka a Dúbravská televízia si vyhradzuje právo nezaradiť do súťaže takých prihlásených, ktorí nespĺnia podmienky súťaže - obstožné ovládanie daného umenia a zaslania ukážky z tohto hudobného umenia.

Kultúrny tip z mesta: Anómia 21

Divadelný projekt Anómia 21 pozostáva zo 7 pôvodných slovenských hier, ktoré autorky a autori napísali pre DPOH pod tvorivým vedením dramaturgov Dariny Abrahámovej, Romana Olekšáka a Valerie Schulczovej. Hry sú alúziou na sedem hlavných hriechov a zároveň sa zaoberajú témami, ktoré často rozdeľujú spoločnosť. Inscenácie budú odohrané v troch priestoroch - na javisku mestského divadla DPOH, v Klariskách a v CO kryte.

Program

6. 6. - javisko DPOH

Bratislava by night

Hnev - korupcia

Autor: Juraj Šebesta

Réžia: Mariana Luteránová

Dramaturgia: Darina Abrahámová

Hrajú: Jana Oláhová, Miroslav Noga, Jakub Švec

Sto bábk

Lakomstvo – rodová,

generačná rovnosť

Autorka: Oľga Feldeková

Réžia: Michal Spišák

Dramaturgia: Darina Abrahámová

Hrajú: Anikó Varga, Lucia Siposová,

Michal Spišák

13. 6. - CO kryt DPOH

Opatruj sa, Júlia!

Pýcha - domáce násilie

Autorka: Uršula Kovalyk

Réžia: Kateřina Quisová

Dramaturgia: Roman Olekšák

Hrajú: Milada Rajzíkova, Annamária Janeková, Juraj Bača

Lenivosť

Lenivosť - klimatická kríza,

globálne otepľovanie

Autorka: Michaela Zakuťanská

Réžia: Daša Krištofovičová

Dramaturgia: Roman Olekšák

Hrajú: Petra Vajdová, Krištof Tobiáš, Andrej Šoltés

20. 6. - Klarisky

Cena za závišť

Závišť - homofóbia

Autor: Peter Scherhauser

Réžia: Marián Amsler

Dramaturgia: Roman Olekšák

Hrajú: Lucia Vráblicová, Judita

Hansman, Ina Marojević

Ecce homo

Obžerstvo – rasizmus, xenofóbia

Autori: Lucia Mihálová & Matúš Bachynec

Réžia: Matúš Bachynec

Dramaturgia: Darina Abrahámová

Hrajú: Táňa Pauhoufová, Emil Horváth, Ľuboš Kostelný / Jakub Richtárik

27. 6. - javisko DPOH

Expertí

Smilstvo - antiexpertnosť, popieranie významu vzdelania, konšpirácie

Autori: Valeria Schulczová & Roman Olekšák

Réžia: Valeria Schulczová

Dramaturgia: Darina Abrahámová

Hrajú: Zuzana Fialová, Michal

Rovňák, Dušan Cinkota

Po predstavení sa uskutoční diskusia s odborníkmi týkajúca sa celého projektu.

S Dúbravkou ju viaže detstvo, naspievala duet s Vašom Patejdlom

K šansónom ju priviedla súťaž

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Typické tóny harmoniky, klávesy a podmanivý hlas. Začujeme: „Ako mladé dievča už je to za nami...“ Ihneď spoznáваме Čerešne Hany Hegerovej. Kráľovnej šansónov, ktorá nás pred časom navždy opustila, venovala svoju interpretáciu speváčka, pôvodne Dúbravčanka ANDREA ZIMÁNYIOVÁ. Spolu s akordeonistom Viliamom Majerom a klaviristom Erikom Dimitrovom zahrli pred Domom kultúry Dúbravka, aby privítali máj, lásky čas, a po dlhšej odmlke sa opäť prihovorili ľuďom kultúrou. Potešili...

Máte vraj korene v Dúbravke. Vyrastali ste tu?

Áno, trávila som tu detstvo, chodila do prvej školy a stále tu býva moja mama. V aktuálnej situácii sem chodím menej často. S priateľom bývam v Přerove, cestovanie bolo obmedzené, situácia zložitá. Teraz, keď opatrenia mierne povolili, snažím sa prísť raz za dva týždne.

Spomínate si na školu, na detstvo v Dúbravke?

Chodila som na základnú školu na Batkovu. Navštevovala som tu prvý stupeň, potom som prestúpila inam. Sú to len príjemné spomienky, dobrá kamarátka z detstva, pešo do školy, detské ihriská a pieskoviská okolo Landauovej ulice. Musím povedať, že Dúbravka sa od môjho detstva veľmi zmenila, oproti Domu kultúry nebol ani kostol a ani Lidl (smiech).

Bývate v Česku, ako sa vám tam žije?

Dobre, teraz som začala viac vnímať prostredie, okolie, počas pandémie nemám prácu, som viac doma a necestujem.

Ako dlho ste pre pandémiu a obmedzenia nekoncertovali?

Poslednýkrát sme s týmto triom hrali v októbri. Predtým som spievala pred dvomi týždňami v Brne s orchestrom Gustáva Broma, kde som sólistkou už trinásť rokov. Bolo to online podujatie k 60. výročiu vzletu Jurija Gagarina. Popri diskusii sme zahrli pár piesní zo 60. rokov.

Kultúra sa pomaly otvára, povoľujú sa menšie vystúpenia, podujatia. Máte plány, napríklad na leto, kde by ste chceli či mali hrať?

Okrem toho, že spievam s kapelou ako sólistka, spievam aj v kapele Vaša Patejdla. S ňou máme už z minulého roka prebookované festivaly do tohto aktuálneho, ktoré sa zas prebookujú na budúci rok. Ide o prevažne väčšie festivaly v Čechách. Ešte asi 20 percent podujatí ostáva čakať, uvidíme... Myslím, že v najbližšej dobe veľké podujatia nebudú v hre, šancu majú skôr tie menšie, firemné.

Spomínali ste počas vystúpenia aj Jozefa Bednára, aká bola vaša spolupráca?

Jožko Bednár si založil šansónový klub, boli tam speváci aj herci.

Nelákal vás do muzikálu?

Pán Bednár bol v tom čase už na dôchodku, avšak nahováral ma, nech skúsím nejaké konkurzy. No nikdy som nemala stálu scénu, nebola som spätá s nejakým miestom. Účinkovala som raz síce v divadle, dokonca v národnom, a to v balete, dielo sa volalo Everest. Mário Radačovský robil baletnú choreografiu, Paľo Hammel hudbu a ja som spievala spevácke party. Bola to asi jediná, no veľmi zaujímavá divadelná skúsenosť.

Spomínate rôzne mená, rôzne spolupráce. Aká je s Vašom Patejdlom, hovorí sa, že je veľmi skromný a skôr introvertnejší človek.

Je to skvelý spoločník, pohodový človek. Spolupracuje a pracuje sa mi s ním výborne. Pre muzikantov na pódiu je veľmi fajn, keď sólista nie je nervák a nevyčíta vám, že teraz si zahral zlý tón, toto bolo zle, toto bolo zle... Samozrejme, že má rád, keď je všetko správne, podľa nôt, že sa všetko nacvičí a príliš neimprovizuje. Keď sme sa zoznámili, mala som samozrejme veľký rešpekt, hanbila sa, no teraz si z neho aj vystrelím (smiech). Dokonca sme spolu nedávno naspievali duet na jeho vianočný album – Moje československé Vianoce. Má tam viac duetov a ja som s ním jeden prespievala po Marike Gombitovej, čo bola obrovská skúsenosť.

Ako ste sa dostali k šansónom ako mladé dievča?

Začínala som tak, že som sa učila francúzsky na Gymnázium Metodova, už vtedy som hrávala s kapelou. Bola to dievčenská skupina Margot, v repertoári sme mali viac-menej pop-rock a prevzaté veci, výchovné koncerty, mala som teda už nejaké spevácke skúsenosti. Jedného dňa prišla francúzštinárka do triedy, že sa koná súťaž francúzskej piesne, povedala: Ty spievaš, choď reprezentovať našu školu. Tak som išla, dala mi prísľub jednotky z francúzštiny. Čo mi aj dala, no nie na koncoročné vysvedčenie (smiech), to som mala dvojku... Tak to postupne začalo, spievala som Édith Piaf a naša kapela dokonca začala súťažiť na tejto súťaži doprevádzať. Postupne som si vytvorila vlastný zoznam skladieb, ne-skôr som bola tiež v porote. Išlo o naozaj peknú skúsenosť.

[Kvety aj kultúra prišli za dúbavskými mamičkami priamo do parkov](#)

Zazneli zvonky, priniesli hudbu

Bol to deň, keď pre obmedzenia v súvislosti s pandemickou situáciou nebolo jasné, či sa môže hrať pre ľudí, alebo naďalej iba online, či možno ľudí na kultúru už aj pozývať. Isté však bolo, že prišla nedeľa, Deň matiek. Mestská časť Bratislava-Dúbravka sa preto rozhodla všetky dúbavské mamičky potešiť a prekvapiť zároveň. Priniesť hudbu aj kvet priamo k nim. Do parkov, na ihriská či ulice.

„Zvoňte zvonky, zvonky zvoňte. Zvoňte zvonky, zvonky zvoňte Prizvoňte nám krásny sen. Nech vládžeme prežiť tento deň,“ odrazu Parkom Pekníkova znela pieseň legendárnej kapely Pavla Hammela a Prúdiv Zvonky zvoňte. To skupina Bigbít & Co. s Dúbravčanom Jurajom Slávikom prišla zahrať všetkým dúbravským mamičkám. A nezazneli len Prúdiv, ale aj Marián Varga, Jožo Barina, Dežo Ursiny, ktorý žil a tvoril na Fedákovej ulici, a jeho tvorba so skupinou Beatmen i Soulmen, a iné bigbítové piesne.

Ak aj podaktorú mamičku neprekvapila počas druhej májovej nedele v Parku Pekníkova hudba, možno to bola ruža z rúk starostu Martina Zaťoviča a jeho manželky, viceprimátorky Zdenky Zaťovičovej. Počas koncertu v parku poroznášali a potešili kvetom mamičky, babičky, prababičky nielen na Pekníčke, ale aj na uliciach v okolí.

Podobne kvetom a spevom sa podarilo potešiť aj obyvateľov z okolia Parku Družba. Hudbou sa neďaleko ihriska prihlásili Harvestri Terryho Zemana.

A kto nevidel a nepočul žiadne z piesní bigbítovej klasiky či energického country, mohol si hudbu vychutnať aj online prostredníctvom stránky na sociálnej sieti Dúbravka-mestská časť Bratislavy, prípadne v Dúbravskej televízii.

Podujatie bolo takou kultúrnou lastovičkou, ktorá podľa Ľuba Navrátila, vedúceho oddelenia kultúry, urobí leto. „Tešíme sa naň spolu s vami,“ prisľúbil.

Deň matiek sa vo svete začal oslavovať už v 16. storočí v Anglicku, na Slovensku si ho zvykneme pripomínať druhú májovú nedeľu.

(lum)

Komunitné Centrum rodiny začína opäť ožívať

Projekty centra učia aj spájajú

Hoci sme do nového roka 2021 vstúpili lockdownom a boli sme zatvorení pre verejné aktivity, naša pomoc fungovala stále. Pomaly prichádza uvoľňovanie protipandemických opatrení a my začíname svoje brány opäť otvárať pre verejnosť, a to hneď v piatich zaujímavých projektoch. Zapojiť, pridať sa ešte dá. Každá pomocná ruka je vítaná.

Prvou oblasťou, ktorej venujeme pozornosť, je životné prostredie. Projekt s názvom Druhá šanca – robíme niečo pre planétu je zameraný na znižovanie odpadu, plytvanie potravinami a recykláciu oblečenia. Hlavný zreteľ kladieme na skutočnosť, aby sme nezahľcovali prostredie, v ktorom žijeme odpadom a zároveň pomohli lokálnej komunite, sociálne slabým rodinám i jednotlivcom. Prostredníctvom Zberne šatstva, fungujúcej každý prvý pondelok v mesiaci v čase od 10.00 – 12.00 a od 16.00 – 18.00, zachraňujeme oblečenie, ktoré sa dá ešte použiť a neskončí tak v koši.

V našich aktivitách hľadáme tiež spôsoby a aktivity aj pre deti a mládež, aby trávili čas zmysluplne a popritom sa i niečo nové naučili. Preto sme sa v projekte s názvom Mladí – mladým – učíme sa nielen v škole... zamerali na túto komunitu. V rámci projektu budeme pokračovať aj v tvorivých dielnach, športových aktivitách, spoločenských hrách, v doučovaní, v realizovaní vlastných projektov mladých ľudí, ako aj v podpore dobrovoľníctva. Do projektu sa môžu zapájať deti i mládež vo veku od 6 do 26 rokov, a to každý pondelok, stredu a piatok od 14.00 – 16.00.

Späť k sebe navzájom – medzigeneračné stretnutia. Taký je názov projektu, do ktorého sú zapojené viaceré komunity od detí v predškolskom veku, mamičiek na materskej, cez mládež až po aktívnych seniorov, no i tých seniorov, ktorí už majú zdravotné limity a potrebujú pomoc. Cieľom projektu je prepojiť svety rôznych generácií, odovzdávať si skúsenosti, viesť k spolupatričnosti a vzájomnej pomoci, ktorú teraz potrebujú všetky generácie. Odkázaným seniorom centrum pomáha pri nákupoch, sprevádzaní či spoločnom trávení voľného času. Do aktivít chceme zapojiť seniorov nielen ako prijímateľov pomoci, ale aj ako aktívnych realizátorov, napríklad v rámci vzdelávacích a voľnočasových činností - pri doučovaní, vedení krúžkov, účasti či lektorovaní vzdelávacích aktivít na konkrétne témy.

Celosvetová pandémia, ktorá nám všetkým zastavila fungovanie hektického života, poukázala, že ďalšou zraniteľnou skupinou je komunita hendikepovaných. Práve nej je venovaný ďalší projekt s názvom - Iní a predsa rovnakí. Jeho nosnou ideou je spájať svety zdravých a inak obdarených ľudí. Napomôcť tomu majú klubové aktivity, kreatívne dielne, socializácia znevýhodnených, zoznamovanie sa, zdieľanie.... Tieto aktivity majú viesť k novým zážitkom, priateľstvám i kontaktom. Okrem toho umožnia zdravej komunite lepšie pochopiť potreby hendikepovaných ľudí, ich rodinných príslušníkov a tiež zistiť lepšie možnosti začlenenia do spoločnosti. Každá skupina môže tej druhej odovzdať svoje skúsenosti, zážitky, a tým sa navzájom obohacovať.

Záhrada centra sa tiež zobúda. Je jej venovaný projekt Komunitná záhrada - žijeme v nej spolu. Snažíme sa, aby sa v záhrade naši návštevníci cítili dobre, zveľaďujeme ju a využívame jej potenciál. Možno ju premeníme na miesto praktického eko vzdelávania, dobrovoľníctva, športu, so začlenením všetkých vekových kategórií a spoločenských statusov.

Všetky naše projekty môžeme uskutočňovať vďaka finančnej podpore Z Zurich Foundation, Bratislavského samosprávneho kraja, Hlavného mesta Bratislava, Nadácii Mesta Bratislavy, Nadácii ZSE, Nadačného fond Mercedes - Benz Financial Services pri Nadácii Pontis, Plantago s.r.o, Nadácii Henkel, Nadácii Tesco a mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

Veríme, že všetky spomínané aktivity budeme môcť zažiť spoločne s vami. Ak máte záujem zapojiť sa do niektorého z našich projektov alebo sa chcete dozvedieť viac, ozvite sa mailom info@centrumrodiny.sk, komunita@centrumrodiny.sk alebo na telefónne čísla 0944 834 313, 0940 969 949, www.centrumrodiny.sk, FB Centrum rodiny Dúbravka

Tím Centra rodiny

Centrum rodiny – projekty

Druhá šanca – robíme niečo pre planétu - projekt v oblasti životného prostredia, zameraný na znižovanie odpadu, plytvanie potravin a recykláciu oblečenia

Zberňa šatstva - každý prvý pondelok v mesiaci v čase od 10.00 – 12.00 a od 16.00 – 18.00

Mladí mladým - aktivity aj pre deti a mládež od 6 do 26 rokov. Zmysluplné trávenie voľného času.

Späť k sebe navzájom – medzigeneračné stretnutia - komunity od detí v predškolskom veku, mamičiek na materskej, cez mládež až po seniorov

Iní a predsa rovnakí – prepájanie svetov zdravých a inak obdarených ľudí

Komunitná záhrada - žijeme v nej spolu – zveľaďovanie záhrady centra

Kontakt

Centrum rodiny Bazovského 6 - info@centrumrodiny.sk, komunita@centrumrodiny.sk alebo na telefónne čísla 0944 834 313, 0940 969 949, www.centrumrodiny.sk, FB Centrum rodiny Dúbravka

Reprezentantky S VÄZBOU NA BILÍKOVU SA PRIČINILI O POSTUP NA ME 2021

Vyskakujú aj vďaka podpore

Text: Miki Kočan ml.

Slovenská volejbalová reprezentácia žien by bez vplyvu Dúbravky nebola ani polovičná. Osem zo štrnástich hráčok, ktoré v máji najprv v čiernohorskej Podgorici a potom v Nitre vybojovali postup z kvalifikácie na ME 2021, hrá za Strabag Bilíkova Pezinok alebo sú odchovankyne „nášho“ klubu pôsobiace v zahraničí. Okrem toho je extrémne ŠŠK Peter Adamec druhým asistentom hlavného kouča Marca Fenoglia a Lucia Sedláčková bola v širšom kádri. Kontinentálny šampionát pod názvom EuroVolley sa uskutoční 18. augusta – 4. septembra v Srbsku, Bulharsku, Rumunsku a Chorvátsku.

Školský športový klub je významnou zásobárňou aj pre mládežnícke reprezentácie, práve na dorastajúce garnitúry sa už od svojho vzniku orientuje. Vlni v auguste sa na ôsmom mieste výberu SR „U19“ na ME v Bosne a Hercegovine a Chorvátsku pod vedením kouča z Bilíkovej Jaroslava Hančáka podieľali blokárky Tereza Hrušecká a Ema Smiešková, smečiarke Karolína Kucserová, univerzálna Diana Návratová a nahrávačka Kristína Laučíková, v širšom kádri figurovala ďalšia blokárka Martina Špačková.

O dva mesiace neskôr sa na kontinentálnom šampionáte „U17“ v Čiernej Hore predstavili blokárky Nina Boledovičová a Patrícia Čilijaková, smečiarke Tamara Hrušecká a nahrávačka Ema Štermenská, v rezerve bola univerzálna Ivana Skopálová, to všetko pod taktovkou extrémne ŠŠK Mareka Maličského a jeho asistentky Niny Babjákovej. Aj v tomto prípade z toho bola ôsma priečka.

Nuž a počas blížiacich sa júlových ME „U16“ v Humennom a maďarskej Nyíregyháze môžu patrioti z Dúbravky obzvlášť držať palce blokárkam Petre Nespalovej a Tereze Tomčányovej, smečiarke Hane Boldockej a možno i nahrávačke Kataríne Špačkovej.

Zázemie gymnázia

Naša mestská časť sa neochvejne hlási k svojej športovej pýche a vyjadruje to nielen fandaním. Prejavilo sa to aj počas pandemického obdobia, keď lojalita, súdržnosť a obetavosť ešte stúpili na cene. „Vlni v auguste vďaka priazni a veľkorysosti Dúbravky mohli naše družstvá kadetiek ´A´ aj starších žiakov ´A´ absolvovať týždňové sústreďenie v Poltári. Nemenej dôležité je, že priebežne si najmä zásluhou podpory od miestnej samosprávy môžeme dovoliť prípravu i súťažné pôsobenie aj mimo sídla všetkých našich mládežníckych tímov. Konkrétne ide najmä o halu FEI STU v Mlynskej doline, ale aj priestory FTVŠ UK v lokalite Lafranconi,“ vysvetľuje Petra Klimová, manažérka ŠŠK Bilíkova.

Už tri desaťročia platí, že bez spomenutého zázemia na Gymnázium Bilíkova by to, samozrejme, vôbec nešlo. „Napríklad počas trvania pandemických obmedzení nám vedenie školy, ktorou kedysi ako študent a neskôr aj pedagóg prešiel terajší starosta Martin Zaťovič, maximálne vychádzalo v ústrety, aby sme sa mohli pripravovať aspoň v provizórnom režime pri dodržaní protiepidemických opatrení,“ vyzdvihuje Klimová a pripomína, že medzi volejbalistkami, ktoré sa podieľali na zisku striebra pre Strabag Bilíkova Pezinok v domácej extralige 2020/2021, bolo až 11 junioriek zo štruktúr ŠŠK. „Poskytnuté financie sa snažíme zhodnocovať v podobe športových úspechov a zveľadovania dobrého mena klubu i mestskej časti Dúbravka,“ zdôrazňuje manažérka.

Farma extraligového tímu

Šťastím v nešťastí vo všeobecne neľahkých mesiacoch bolo, že ŠŠK Bilíkova funguje ako tzv. farma extraligového tímu. Mnoho junioriek teda počas koronakrízy operatívne vystužilo seniorskú súpisť, prispelo svojím entuziazmom, dalo realizačnému štábu priestor na výraznejšiu rotáciu hráčok a zároveň našlo podmienky na svojej pandémie v podstate neprerušene výkonnostné napredovanie.

Vrcholná domáca súťaž mala v improvizovanom režime zelenú a 10. apríla spoznala majstra, ktorým sa stal VK Slávia EU Bratislava (finálová séria 0:3 na zápasy z pohľadu Strabag Bilíkova Pezinok), súperenia mladších volejbalistiek v predmetnej sezóne však nie. Juniorky ŠŠK v 1. lige tejto vekovej kategórie stihli odohrať jedno dvojduelové kolo 10. októbra, ktorým bolo derby so Sláviou (2:3 a následne revanš 3:1), mladšie dievčatá vôbec nič...

Momentálne po celom Slovensku koncipované jednorazové kontrolné turnaje síce budú vítanou príležitosťou na oživenie súťažnej atmosféry i praxe, ale len čiastočnou náhradou. Nuž a do jesene, keď by sa pri priaznivej situácii mala rozbehnúť ďalšia sezóna, je veru ešte dosť ďaleko. „Aj z tohto dôvodu, žiaľ, mnoho dievčat ukončilo či v lepšom prípade utlmilo svoju kariéru. V neistej dobe sa vyložene zamerali na štúdium, čo plne chápeme a rešpektujeme, alebo dali prednosť iným záujmom či stratili motiváciu. Celkovo až čas ukáže, ako sa na nás všetkých podpísala tá výluka z normálneho života. My sme po období individuálnej prevažne kondičnej a technickej prípravy a tréningov s obmedzenými počtami hráčok znova naplno začali len nedávno už aj vrátane prípravky, žiačok a kadetiek a niektoré veci sa treba učiť doslova nanovo,“ konštatuje Klimová.

Hráčky či odchovankyne ŠŠK Bilíkova v reprezentácii SR v úspešnej májovej kvalifikácii o postup na volejbalové ME 2021:

Nahrávačky: Barbora Koseková (Swietelsky Békéscsaba/Maď.), Anna Kohútová

Blokárky: Michaela Abrahámová (Volero Le Cannet/Fr.), Tereza Hrušecká, Ema Smiešková

Smečiarka: Karin Palgutová

(Vandoeuvre Nancy/Fr.)

Univerzálna: Karin Šunderlíková (KP Brno/ČR)

Libero: Skarleta Jančová

Širší káder – nahrávačka:

Lucia Sedláčková

Daša Melichárková si džudistické kimono obliekla ako jedenástočná

Z učiteľky aktívna seniorka

Text: Jozef Petrovský

Vieme o človeku, s ktorým sa dlhšie stretávame a rozprávame, čo v minulosti robil a dosiahol? Daša Melichárková, ktorá pred niekoľkými rokmi odišla do dôchodku, vstúpila do Denného centra 4 a angažuje sa najmä v športe. Málokto však zrejme tuší, že v džude dosiahla vynikajúce výsledky. Je majsterkou športu, päťnásobnou majsterkou Československa a Európska únia džuda jej udelila ocenenie za rozvoj tohto športu. Keď mala jedenásť rokov, po prvý raz si obliekla kimono, ktoré, obrazne povedané, doteraz nevyzliekla.

„Ako dieťa som bola plná energie. V tomto období si ľudia mysleli, že som chlapec a nie dievča. Mala som síce dlhšie vlasy, no všetci hovorili, že som chlapčenský typ. S chlapcami som sa bila, hrala hokej i futbal. Pravidelne som mala v žiackej knižke poznámky - vaša dcéra sa cez prestávky bije s chlapcami. Učila som sa však dobre, preto sa mi všetko prepieklo,“ hovorí o svojom detstve Daša.

Vyhrávala bitky proti chlapcom? „Pochopiteľne. Pamätám si, ako jeden chlapec prišiel pri bitke so mnou o zub. Môj o tri roky starší brat mal skôr vzťah skôr k umeniu. Raz, keď sme išli zo školy domov, prišli k nám jeho spolužiaci a začali ho biť. Hovorím bratovi: Podrž mi tašku. Pustila som sa do nich a oni radšej zutekali,“ hovorí mnohonásobná majsterka Československa. Už v detstve inklinovala k športu. Začala gymnastikou, potom skúšala aj stolný tenis. Raz jej otec videl v televízii ženské džudo a povedal, to je šport pre Dašu. „Mala som jedenásť rokov a sama som išla na výber do telocvične Vinohradov. Po dosť náročných fyzických testoch ma prijali do prípravky, ale začiatky boli ťažké. Celý rok sme do úmoru nacvičovali len pády. Až teraz ako trénerka si uvedomujem, aké náročné boli moje začiatky,“ spomína.

Basketbal či džudo?

Popri džude ju lákal aj basketbal. Hrala dorasteneckú ligu za bratislavský Slovan, kde patrila k najlepším. Problém vždy nastal cez víkend. Musela sa rozhodnúť, či ísť hrať basketbal a zabudnúť na džudo alebo opačne. Zlom nastal, keď do Bratislavy prišiel japonský tréner Mahito Ogho a viedol tu niekoľko dní džudistické sústredenie. Viackrát Dašu pochválil, a to rozhodlo. K tomuto rozhodnutiu pomohla ešte jedna vec.

Keď mala 17 rokov, išla jej trénerka džuda na tri mesiace do Francúzska a Daša ju mala zastupovať. „Bola to odvaha, že ja ako dorastenka som mala trénovať ženy“, no cítila veľkú hrdosť, že si vybrala práve ju. A to bola aj jedna z vecí, vďaka ktorým som sa rozhodla definitívne skončiť s basketbalom a naplno sa venovať džudu, keďže pochopila, že robiť dva športy vrcholovo sa nedá.

Do československej špičky sa dostala pomerne rýchlo. Na svojich prvých majstrovstvách Československa bola štvrtá, o rok v kategórii dorasteniek získala titul majsterky v súťaži jednotlivkyň i družstiev. A hneď v prvom roku súťaženia v kategórii dospelých tiež vyhrala majstrovstvá Československa. „Na

šampionát žien sa mi podarilo zvíťaziť trikrát za sebou a všetky zápasy som vyhrávala pred skončením časového limitu. Nepamätám si, že by som sa s niekým celý zápas mordovala, zvyčajne som vyhrala v prvých minútach,“ podotkla Daša. Prišli aj medzinárodné úspechy, medaily z grand prix – veľkých cien, vtedy sa ešte svetové a ani európske šampionáty pre kategóriu žien nekonali. Medzinárodná Veľká cena Bratislavy sa vtedy pokladala za neoficiálne majstrovstvá Európy a tam niekoľkokrát stála na stupni víťazov.

Medzitým sa vydala a zo slečny Ondrušovej sa stala pani Melichárková, porodila syna a dcéru, ktorí jej dali dvoch vnukov a jednu vnučku. Vyštudovala na filozofickej fakulte UK slovenčinu – francúzštinu a na FTVŠ špecializáciu džudo. Bola stredoškolskou profesorkou na viacerých školách, naposledy na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej Karola Adlera v Dúbravke. Od roku 1978 bola trénerkou džudistiek Slovana Patrónka. Tento klub mal 10 rokov svoje pôsobisko v Dúbravke. Jeho dievčatá pravidelne získavali medaily na majstrovstvách Slovenska a Československa.

Z rozhodkyne pretekárka

Takto si zaspomínala na jednu príhodu. „Pripravovala som svoje zverenkyne na majstrovstvá Slovenska žien. Napriek tomu, že boli vtedy ešte len dorastenky, som si povedala, že my túto súťaž vyhráme. Tesne pred odchodom na východ mi jedna pretekárka ochorela. Nikomu som to neoznámila, ale povedala som si, že ju nahradím. Na šampionáte som pôsobila ako rozhodkyňa. Bola som pochopiteľne pri vážení pretekárov. Keď sa skončilo váženie, požiadala som ďalšieho rozhodcu, aby ma odvážil. Nechápal prečo sa chce rozhodkyňa odvážiť. Chcem súťažiť, zaskočila som ho. Keď sa skončila súťaž jednotlivkyň, v ktorej som rozhodovala, išla som sa prezliecť do kimona, postavila sa na tatami a čakala súperku. Tá prišla, uklonila sa a zutekala. Tréner ju musel dlho presviedčať, aby sa vrátila. Po dvoch minútach zápasenia som zvíťazila. Vyhrala som aj ďalší zápas a stali sme sa majsterkami Slovenska v družstvách žien. Mala som vtedy 34 rokov a bola som už reprezentačnou trénerkou. Tento titul, ale už bez mojej pomoci, moje zverenkyne obhájili viackrát,“ s hrdosťou konštatovala.

Aj trénerka mužov

Reprezentačnou trénerkou sa stala pomerne mladá a mala dve zverenkyne, ktoré boli v tom čase od nej staršie. Reprezentáciu mužov síce netrénovať, ale stávalo sa, že na niektoré súťaže do zahraničia išiel len jeden tréner, spoločný pre ženy aj pre mužov. „Keď som išla ja, tak ma občas organizátori ani nechceli pustiť koučovať. Neverili, že som naozaj aj trénerka mužov. Bolo to dosť neštandardné, tiež si to odo mňa vyžadovalo poriadnu odvalu,“ opisuje svoje trénerské skúsenosti. Majsterka športu, päťnásobná majsterka Československa, dlhoročná trénerka československej a slovenskej reprezentácie žien i junioriek, držiteľka 5. danu je na tatami skoro šesťdesiat rokov. V súčasnosti je trénerkou Judo klubu Patrónka Bratislava, kde trénuje všetky vekové kategórie. Veľké úspechy dosahujú muži a ženy, ktorí súťažia v kategórii masters, pravidelne prinášajú medaily z medzinárodných súťaží. Karin Hefková-Dinušová sa pod vedením trénerky Melichárkovej stala majsterkou sveta v danej kategórii.

Džudo - to je drina

Kto sú džudisti? Bitkári? Typickí bitkári pri džude až na výnimky zvyčajne nevydržia. „Keď aj prídu na džudo, tak len výnimočne vydržia dlhšie než do dorasteneckej kategórie. Je to drina, odriekanie a podobné typy toho nie sú schopné, zvyčajne odpadnú. Pri dievčatách zrejme viac platí, že musia byť trochu zanovitejšie, tvrdšie, mať túžbu prekonať súpera,“ vysvetľuje Melichárková.

„Ale keď sa pozriete do klubov, je tam mnoho intelektuálov – od lekárov cez matematikov až po vyštudovaných trénerov.“ Tréneri džuda majú skúsenosť, že rodičia dávajú na tento šport hyperaktívne deti, aby sa vybili, alebo naopak utiahnuté a nekomunikatívne. Džudo ako jeden z mála športov podporuje komplexne duševné a telesné zdravie, rozvíja silu, obratnosť, pružnosť a učí tiež k úcte, zdvorilosti a ohľaduplnosti,“ objasnila.

Ako sme vyššie uviedli, pred štyrmi rokmi vstúpila medzi seniorov v Dennom centre 4. Navštevuje rôzne spoločenské podujatia seniorov a hlavne sa aktívne zúčastňuje športových podujatí. „Som rada, že naša mestská časť veľmi podporuje športovanie seniorov. Rada seniorov pripravuje množstvo športových akcií, na ktoré sa vždy veľmi teším. Či sú to Športové hry seniorov, stolný tenis a hlavne bowling, do ktorého som sa na staré kolená zamilovala. Už sa nemôžem dočkať na pokračovanie Dúbravskej bowlingovej ligy seniorov,“ dodala na záver milého stretnutia sympatická Daša Melichárková.

Športovci už dostali zelenú, môžu trénovať

Vďaka patrí všetkým

Text: Jozef Petrovský

Celú zimu športový život pre pandémiu koronavírusu na Slovensku doslova spal. Až v druhej polovici apríla si mohli športovci konečne povedať, že je to tu! Dočkali sa a po neuveriteľne dlhom čase sa opäť smeli vrátiť aspoň do tréningového procesu. Slovensko sa totiž 19.apríla 2021 prešlo do III. stupňa varovania.

Po vyše štyroch mesiacoch sa konečne otvorili brány športovísk. Tešili sa z toho hlavne deti, ktoré po dlhej dobe uvideli svojich kamarátov, ale veľkú radosť mali aj ich rodičia. Čo to však znamenalo? Celé Slovensko sa posledné mesiace riadi podľa COVID automatu. Obyvatelia sa v boji s pandémiou orientujú podľa toho, do akého okresu spadajú, a akú farbu daný okres má. Rovnako od spomínaného dátumu bol na tom aj šport.

Najdôležitejšou správou ale je, že sú zas povolené tréningy na vonkajších aj vnútorných športoviskách. Športovci sa mohli pripravovať iba v šesťčlenných skupinách, ale postupne sa tento počet navyšoval a dnes môžu trénovať na zimnom štadióne spolu 25 športovcov s jedným trénerom. Zakázaný je stále vstup na zimný štadión pre rodičov a fanúšikov, nakoľko nehráme profesionálne súťaže.

Ťažké obdobie aj sila kolektívu

Ako novú situáciu hodnotí športový riaditeľ HOBY Bratislava Branislav Semančík? „V prvom rade by sme chceli poďakovať všetkým našim hráčom a ich rodičom, že prešli pre športovca asi najťažším obdobím, keď nebolo z dôvodu pandémie umožnené plnohodnotne trénovať a po čiastočnom uvoľnení opatrení sa postupne všetci vraciame späť k hokeju v našom klube. Plnohodnotná spoločná príprava

ešte pravdepodobne nejakú dobu potrvá, no veríme, že je to nasmerované tým správnym smerom a spoločne sa nám podarí dohnať čo najviac z vynechaných tréningov.“

Riaditeľ HOBY poďakoval aj trénerom, ktorí v rámci možností pripravovali pre svojich zverencov tréningy všeobecnej prípravy a snažili sa všetkých zaujať tak, aby nestratili o hokej záujem.

„Nakoľko pandémia nebola vytvorená našim klubom, náš klub bol zasiahnutý opatreniami v takom rozsahu, ako to určovali vydané nariadenia a pravidlá. Taktiež nie sme vlastníkom zimného štadióna a museli sme rešpektovať ešte aj nariadenia mesta a prevádzkovateľa, organizácie STARZ. Sila kolektívu sa prejavuje v kritických okamihoch a úprimne ďakujeme všetkým, ktorí nás aj napriek obmedzeniu našej činnosti podporovali, stáli pri nás a celú situáciu vyhodnotili na čisto rozumových zásadách.“

FK Dúbravka: Návrat na trávnik

„Po tom, ako nám 15. marca 2020 na Slovensko prišiel z klubu Wuhan Zall F.C. doteraz neznámy „hráč“ menom COVID s číslom na drese 19, sme na jar opäť naplno rozbehli tréningový proces,“ povedal nám v úvode nášho rozhovoru s trochou irónie šéftréner mládeže FK Dúbravka Juraj Gaži. „Počas minulého leta nám opätovne narástli počty hráčov a vznikli nové kategórie, ktoré sme v novodobej ére klubu doposiaľ nemali. Z tohto dôvodu sme museli prijať nových trénerov a tak sa začala sezóna 2020/2021. Trénovali sme naplno, bez žiadnych obmedzení, odohrali sme časť majstrovských zápasov až pokým nás v polovici októbra opäť nestopli. Následne 16. novembra sme znova obnovili tréningový proces, i keď s menšími obmedzeniami. Zhruba o dva mesiace sme ukončili jesennú časť a dúfali, že hneď po prázdninách sa budeme môcť vrátiť na ihrisko. Bohužiaľ, na celom území Slovenska do 19. apríla platil zákaz organizovania tréningov, tak sme sa museli prispôsobiť. Niektoré kategórie dostali vypracovaný individuálny tréningový plán, iné trénovali s trénerom „online“. Naši tréneri tak v spolupráci s vedením klubu pracovali na príprave tréningového plánu a zabezpečili všetko pre bezpečný návrat detí na trávnik.“

Po štyroch mesiacoch vybehla na trávnik ako prvá kategória U7. V priebehu týždňa postupne nabehli do tréningového procesu všetky vekové kategórie od najmenších štvorročných až po dorastencov či ženy.

„Najčastejšiu otázku, ktorú dostávame od hráčov či rodičov je ohľadom toho, či sa dohrajú súťaže. Žiaľ, Výkonný výbor BFZ, čiže zväz, v ktorej pôsobia naše tímy okrem žien, rozhodol o anulovaní súťaží všetkých vekových kategórií od U8 až po U17. Pokiaľ to bude dovolené ÚVZ SR, určite si vybavíme niekoľko priateľských zápasov a pokúsime sa zorganizovať turnaje pre každú vekovú kategóriu, aby sme si tak nahradili neodohranú jarnú časť.“

Chcete hrať futbal?

Pre všetkých futbalistov, ktorí chcú začať hrať futbal pod hlavičkou FK Dúbravka, máme jeden odkaz: Príďte na tréning svojej vekovej kategórie, vyskúšajte si, ako to v klube chodí. Môžete byť súčasťou veľkej futbalovej rodiny! Nábor organizuje klub dokonca už aj teraz. Odkedy v apríli obnovili tréningový proces, o futbal je veľký záujem. Členom a hráčom sa môže stať akékoľvek dieťa, narodené v rokoch 2003 – 2017, ktoré má záujem hrať futbal. Záujemcovia sa môžu prihlásiť kedykoľvek, alebo

sa prísť pozrieť na futbalový štadión v starej Dúbravke na ulici K Horánskej Studni 31. V prípade záujmu alebo otázok kontaktujte Juraja Gažiho (šéftréner mládeže) 0904 442 334, gazi.juraj@gmail.com

(pej)

Pocta kamarátovi

Rada seniorov pod vedením predsedu Martina Zaťoviča, starostu Dúbravky, sa v máji takmer po roku stretla na svojom prvom tohtoročnom zasadnutí. Zaspomínala si aj na nečakaný odchod Františka Švábu, jedného z najlepších športovcov seniorov, ale hlavne čestného a férového človeka. Rada seniorov sa rozhodla uctiť svojho kamaráta. Schválila, že tradičné a obľúbené májové podujatie sa bude volať Športové hry seniorov Dúbravky – Memoriál Ferka Švábu.

(pej)